

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 24. lokakuuta 2023
(OR. en)

14280/23

POLMAR 53
POLGEN 145
POLMIL 271
CYBER 245
HYBRID 71
RELEX 1190
COMAR 41
MAR 125

MARE 23
JAI 1326
CSDP/PSDC 709
CFSP/PESC 1404
ENV 1137
PECHE 443
TRANS 422
PROCIV 70

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Neuvoston päätelmät tarkistetusta EU:n merellisestä turvallisuusstrategiasta ja sen toimintasuunnitelmasta

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä asiakohdassa mainitut tarkistetusta EU:n merellisestä turvallisuusstrategiasta ja sen toimintasuunnitelmasta annetut neuvoston päätelmät, jotka neuvosto (yleiset asiat) hyväksyi 24. lokakuuta 2023.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT**tarkistetusta EU:n merellisestä turvallisuusstrategiasta ja sen toimintasuunnitelmasta**

Euroopan unionin neuvosto, joka

PALAUTTAA MIELEEN

- 24. kesäkuuta 2014 hyväksytyn Euroopan unionin merellisen turvallisuusstrategian¹ ja 17. joulukuuta 2014 hyväksytyn ensimmäisen toimintasuunnitelman²;
- 26. kesäkuuta 2018 annetut neuvoston päätelmät Euroopan unionin merellisen turvallisuusstrategian toimintasuunnitelman tarkistamisesta³;
- 22. kesäkuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät merellisestä turvallisuudesta⁴;
- 13. joulukuuta 2022 annetut neuvoston päätelmät kansainvälisestä valtamerten hallinnoinnista⁵;
- 21. maaliskuuta 2022 hyväksytyn asiakirjan Turvallisuus- ja puolustusalan strateginen kompassi – Euroopan unioni, joka suojaa kansalaisiaan, arvojaan ja etujaan sekä edistää kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta⁶;
- 10. maaliskuuta 2023 päivätyn komission ja korkean edustajan yhteisen tiedonannon EU:n merellisen turvallisuusstrategian ja sen toimintasuunnitelman päivittämisestä – ”Tehokkaammalla EU:n merellisellä turvallisuusstrategialla muuttuvia uhkia vastaan”⁷;

¹ 11205/14.
² 17002/14.
³ 10494/18.
⁴ 9946/21.
⁵ 15973/22.
⁶ 7371/22.
⁷ 7311/23 + ADD 1.

1. HYVÄKSY Y näiden päätelmien liitteissä olevan tarkistetun EU:n merellisen turvallisuusstrategian ja sen tarkistetun toimintasuunnitelman, jotka korvaavat vuodelta 2014 olevan EU:n merellisen turvallisuusstrategian ja vuodelta 2018 olevan tarkistetun toimintasuunnitelman ja pohjautuvat näiden saavutuksiin; EU:n merellisen turvallisuusstrategian ja sen toimintasuunnitelman tavoitteena on vahvistaa EU:n alueellista ja kansainvälistä roolia ja turvata EU:n pääsy yhä kiistanalaisemmalle merialalle ottaen erityisesti huomioon Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan seuraukset;
2. PALAUTTAA MIELEEN, että EU:n merellinen turvallisuusstrategia ja sen toimintasuunnitelma ovat vuodesta 2014 lähtien tarjonneet puitteet merellä esiintyviin turvallisuushaasteisiin vastaamiselle. Strategia on edistänyt tiiviimpää yhteistyötä siviili- ja sotilasviranomaisten välillä erityisesti tietojenvaihdon avulla. Se on auttanut edistämään sääntöihin perustuvaa merialueiden hallintotapaa ja vahvistanut kansainvälistä yhteistyötä. Sen tavoitteena on vahvistaa EU:n autonomiaa ja valmiuksia vastata kasvaviin merellisiin turvallisuushuihin sekä parantaa merellistä tilannetietoisuutta yleisesti;
3. PAINOTTAA, että tarkistettu EU:n merellinen turvallisuusstrategia tarjoaa EU:lle puitteet toteuttaa lisätoimia intressiensä suojaamiseksi merellä sekä kansalaistensa, arvojensa ja taloutensa suojelemiseksi samalla kun se edistää kansainvälisiä sääntöjä ja kansainvälisten välineiden, erityisesti Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS), täysimääräistä noudattamista;
4. KOROSTAA, että EU ja sen jäsenvaltiot panevat EU:n merellisen turvallisuusstrategian tarkistetun toimintasuunnitelman täytäntöön omien toimivaltuuksiensa mukaisesti ja tiiviissä yhteistyössä samanmielisten maiden ja järjestöjen kanssa;

5. KEHOTTAÄ kaikkia täytäntöönpanevia toimijoita, erityisesti jäsenvaltioita, komissiota ja korkeaa edustajaa, työskentelemään tiiviisti yhdessä ja tarvittaessa muiden EU:n elinten ja virastojen kanssa strategian ja sen toimintasuunnitelman täytäntöön panemiseksi käyttäen perustana EU:n merellisen turvallisuusstrategian saavutuksia vuodesta 2014 lähtien, varmistaen johdonmukaisuuden muiden EU:n alakohtaisten toimintapolitiikkojen kanssa ja hyödyntäen asiaankuuluvia välineitä ja politiikkatoimia strategisen kompassin yleisten ohjeiden mukaisesti; PALAUTTAA MIELEEN, että toimintasuunnitelmaa tarkastellaan uudelleen ja päivitetään säännöllisesti tarvittaessa;
6. KEHOTTAÄ kohdennettuun ja säännölliseen raportointiin toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta, muun muassa meriasioiden työryhmän (EUMSS) välityksellä, jotta voidaan helpottaa parhaiden käytäntöjen vaihtoa sekä parantaa täytäntöönpanotoimista tiedottamista ja niiden seuranta, seurata edistymistä, arvioida uhkia ja haasteita ja korjata mahdollisia puutteita;
7. PYYTÄÄ komissiota ja korkeaa edustajaa toimittamaan neuvostolle kolmen vuoden kuluttua siitä, kun neuvosto on hyväksynyt strategian, yhteisen tilanneselvityksen jäsenvaltioiden toimittamien tietojen pohjalta.

Tarkistettu EU:n merellinen turvallisuusstrategia**I JOHDANTO**

Merellinen turvallisuus on elintärkeää Euroopan unionille (EU) ja sen jäsenvaltioille. EU:n jäsenvaltiot muodostavat yhdessä maailman suurimman yhdistetyn talousvyöhykkeen. EU:n talous on erittäin riippuvainen turvallisista valtameristä: yli 80 prosenttia maailmankaupasta tapahtuu meritse, noin kaksi kolmasosaa maailman öljystä ja kaasusta joko tuotetaan merellä tai kuljetetaan meritse¹ ja jopa 99 prosenttia maailmanlaajuisista tietovirroista välitetään merenalaisten kaapelien kautta². Jotta voidaan varmistaa valtamerten tehokas hallinnointi, suojella valtameriä ja merenpohjaa sekä hyödyntää kaikki kestäväsin talouden tarjoamat mahdollisuudet³, kansainvälisten merialueiden olisi oltava turvallisia.

Vuodesta 2014 lähtien Euroopan unionin merellinen turvallisuusstrategia (EUMSS) ja sen toimintasuunnitelma⁴ ovat tarjonneet puitteet merellä esiintyviin turvallisuushaasteisiin vastaamiselle. Strategia on edistänyt tiiviimpää yhteistyötä siviili- ja sotilasviranomaisten välillä erityisesti tietojenvaihdon avulla. Se on auttanut edistämään sääntöihin perustuvaa merialueiden hallintotapaa ja vahvistanut kansainvälistä yhteistyötä. Lisäksi se on vahvistanut EU:n autonomiaa ja valmiuksia vastata merellisiin turvallisuushäiriöihin⁵.

Tämä strategia perustuu vuonna 2014 laadittuun EU:n merelliseen turvallisuusstrategiaan ja korvaa sen. Sen ohjenuorana ovat edelleen EU:n merellisen turvallisuusstrategian 2014 periaatteet: monialainen lähestymistapa, toiminnallinen eheys, kansainvälisten sääntöjen eli kansainvälisen oikeuden, ihmisoikeuksien ja demokratian sekä Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS) täysimääräinen noudattaminen sekä merialan monenvälisyys.

¹ 10729/22.

² [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2022/702557/EXPO_IDA\(2022\)702557_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2022/702557/EXPO_IDA(2022)702557_EN.pdf)

³ 8810/21.

⁴ 11205/14 ja 10494/18

⁵ 9946/21.

Tässä strategiassa otetaan erityisesti huomioon kaikki Euroopan merialueet ja merialueiden osat eli Atlantin valtameri, Itämeri, Mustameri, Välimeri, Pohjanmeri, Pohjoinen jäämeri ja syrjäisimmät alueet.⁶ Merellinen turvallisuus vaikuttaa kuitenkin paikasta riippumatta väistämättä muuhun maailmaan, mikä tarkoittaa, että EU:n merellisen turvallisuuden intressit ovat maailmanlaajuisia.

EU:lla on yhä tärkeämpi rooli maailmanlaajuisena merellisen turvallisuuden takaajana, joka toteuttaa omia merioperaatioitaan, kuten Atalanta⁷- ja Irini⁸-operaatioita, ja koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptia (CMP)⁹ sekä edistää merellistä tilannetietoisuutta ja tekee yhteistyötä monenlaisten ulkoisten kumppaneiden kanssa. Lisäksi Copernicus-ohjelman meri- ja rajavalvontajärjestelmät, joiden toteutuksesta vastaavat Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA) ja Euroopan raja- ja merivartiostasto (Frontex), tarjoavat avaruussijoitteisia seurantajärjestelmiä, jotka täydentävät Galileo-satelliittien navigointipalveluja.

Yleinen strateginen ympäristö on muuttumassa rajusti. Kun otetaan huomioon ilmastokriisi ja ympäristön tilan heikkeneminen, meriluonnonvarojen laittoman kaupan ja ryöstön eri muotojen jatkuva kehittyminen, mukaan lukien laitton, ilmoittamaton ja sääntelemätön kalastus (LIS-kalastus), kriittisiin meri-infrastruktuureihin kohdistuvat uhat ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman laittoman ja perusteettoman sotilaallisen hyökkäyksen seuraukset, EU:lta vaaditaan lisätoimia kansainvälisen turvallisuuden takaajana.

⁶ EU:n meriala käsittää EU:n jäsenvaltioiden aluemeret, talousvyöhykkeet ja mannerjalustan, sellaisina kuin ne määritellään vuonna 1982 tehdyssä Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksessa, sekä kaikki siinä määrättyt valtamerten ja merten lailliset käyttötavat.

⁷ <https://eunavfor.eu/>

⁸ <https://www.operationirini.eu/>

⁹ 6256/22 ja 6255/22.

Tällä EU:n merellisen turvallisuusstrategian ja sen toimintasuunnitelman tarkistuksella pyritään vastaamaan uusiin haasteisiin Eurooppa-neuvoston maaliskuussa 2022 hyväksymän turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin¹⁰ ja maaliskuussa 2023 annetun merellistä turvallisuutta koskevan yhteisen tiedonannon¹¹ pohjalta. Se tarjoaa tilaisuuden edistää kestäviä ratkaisuja merelliseen turvallisuuteen liittyviin ongelmiin. Samalla tarjoutuu tilaisuus vahvistaa edelleen EU:n ja sen jäsenvaltioiden kansainvälistä roolia ja turvata EU:n pääsy yhä kiistanalaisemmalle merialalle.

Tarkistettu EU:n merellinen turvallisuusstrategia tarjoaa EU:lle puitteet toteuttaa lisätoimia intressiensä suojaamiseksi merellä sekä kansalaistensa, arvojensa ja taloutensa suojelemiseksi. Tavoitteena on edistää kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta sekä turvata vapaat kauppavirrat ja merenkulun vapaus noudattaen samalla kestävyysperiaatetta ja suojellen luonnon monimuotoisuutta. EU ja sen jäsenvaltiot panevat tarkistetun strategian täytäntöön omien toimivaltuuksiansa mukaisesti.

II MUUTTUVAT JA KASVAVAT MERELLISEEN TURVALLISUUTEEN KOHDISTUVAT UHAT

Maailmanlaajuisessa geopoliittisessa tilanteessa on tapahtunut paljon muutoksia sen jälkeen, kun Euroopan merellinen turvallisuusstrategia hyväksyttiin vuonna 2014, mikä edellyttää uusia ja tehostettuja toimia. EU:n uhka-analyysi osoittaa, että EU:hun kohdistuu yhä enemmän uhkia ja haasteita, myös merialalla¹². Strateginen kilpailu voimasta ja resursseista on voimistumassa. Uhkista on tulossa yhä monimutkaisempia ja monikerroksisempia, ja jotkin maat pyrkivät määrittelemään uudelleen sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen keskeiset periaatteet, myös loukkaamalla kansallista suvereniteettia ja rajoja ja toteuttamalla muita revisionistisia toimia, kuten merenkulun vapautta ja merioikeudellisia vaateita loukkaavia toimia, jotka ovat kansainvälisen oikeuden, erityisesti YK:n merioikeusyleissopimuksen, vastaisia. Venäjän perusteeton ja ilman edeltävää provokaatiota toteuttama sotilaallinen hyökkäys Ukrainaa vastaan on tuonut sodan Eurooppaan. Se on muuttanut merkittävästi Euroopan strategista ympäristöä ja luonut kielteisiä heijastusvaikutuksia merelliseen turvallisuuteen ja Euroopan talouteen, mikä vaikuttaa EU:n kansalaisiin ja yrityksiin.

¹⁰ Strateginen kompassi, asiak. 7371/22.

¹¹ 7311/23 + ADD 1.

¹² EU:n uhka-analyysi on kattava ja tiedusteluun perustuva analyysi erilaisista uhkista ja haasteista, joita EU:hun kohdistuu tai saattaa kohdistua tulevaisuudessa. Sitä päivitetään säännöllisesti, ja se tarjoaa taustatietoja EU:n turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin kehittämiseen ja täytäntöönpanoon.

Merellinen turvallisuus on uhattuna monilla alueilla. Esimerkkejä ovat alue- ja merikiistat, luonnonvaroista käytävä kilpailu ja merenkulun vapauteen sekä viattomaan ja esteettömään kauttakulkuoikeuteen kohdistuvat uhat. Tällaiset haasteet luovat jännitteitä ja epävakautta EU:ta ympäröivillä merialueilla.

Maailmanlaajuisen merellisen turvallisuuden haasteet ovat lisääntyneet myös Euroopan ulkopuolisilla merialueilla, erityisesti Guineanlahdella, Adeninlahdella, Hormuzin salmessa, Malakan salmessa ja Etelä-Kiinan merellä, mikä saattaa vaikuttaa EU:n jäsenvaltioiden ja niiden kumppaneiden intresseihin. Jotkin EU:n ulkopuoliset maat ovat kasvattamassa vaatimuksiaan ja sotilaallisia voimavarojaan merellä ja turvautumassa yksipuolisiin toimiin muun muassa käyttämällä tai uhkaamalla käyttää voimaa muita maita vastaan. Tämä tarkoittaa myös provokaatioita ja yksipuolisia toimia EU:n jäsenvaltioita vastaan sekä suvereniteettioikeuksien loukkauksia kansainvälisen oikeuden vastaisesti. Nämä toimet kyseenalaistavat oikeusvaltioperiaatteen ja Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimukseen (UNCLOS) perustuvan kansainvälisen järjestyksen.

Indopasifisesta alueesta, jossa EU:n syrjäisimmät alueet sijaitsevat (Intian valtameressä), ja merentakaisista maista ja alueista (Tyynellämerellä) on tullut kovan geopoliittisen kilpailun alue. Voimannäyttö ja lisääntyvät jännitteet Etelä- ja Itä-Kiinan meren ja Taiwanin salmen kaltaisilla alueilla vaikuttavat maailmanlaajuiseen ja samalla Euroopan turvallisuuteen ja vaurauteen. Vakauden ja turvallisuuden ylläpitäminen keskeisillä laivareiteillä, kuten Malakan ja Singaporen salmissa, Afrikan sarvessa ja Intian valtamerellä, vaatii EU:lta ja sen jäsenvaltioilta toiminnan tehostamista läsnäolona, kumppanuutena ja yhteistyöaloitteina indopasifista aluetta koskevan EU:n yhteistyöstrategian mukaisesti.

Ilmastonmuutoksella ja merten pilaantumisella odotetaan olevan merkittäviä ja pitkäaikaisia kielteisiä seurauksia merelliseen turvallisuuteen. Näitä voivat olla luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen, kalakantojen ehtyminen, tulvat rannikkoalueilla ja saarilla sekä koralliriuttojen, mangrove-alueiden ja muiden kosteikkojen häviäminen¹³. On tärkeää ymmärtää paremmin ilmastonmuutoksen sekä rannikko- ja merialueiden ympäristön tilan heikkenemisen vuorovaikutukset ja aina mahdollisuuksien mukaan minimoida niiden heijastuminen merelliseen turvallisuuteen muun muassa jatkuvan ja uuden kohdennetun tutkimuksen avulla. Ilmastonmuutos ja ympäristön tilan heikkeneminen moninkertaistavat riskejä, sillä ne lisäävät epävakautta ja eriarvoisuutta, pahentavat kansainvälistä rikollisuutta, merirosvousta ja meriluonnonvaroihin kohdistuvia jännitteitä. Tämä edellyttää uutta lähestymistapaa, jotta EU voi tehdä yhteiskunnasta ilmastokestävämmän, suojella luontoa ja pysäyttää ekosysteemien heikkenemisen¹⁴. Merellisen turvallisuuden puutteet voivat sitä vastoin johtaa ympäristövahinkoihin, joita ovat esimerkiksi hankala pääsy saastuneille alueille, varojen ohjautuminen pois ympäristönsuojelusta tai meri-infrastruktuuriin kohdistuvat tuhotyöt. Esimerkiksi Venäjän sotilaallinen hyökkäys Ukrainaan on aiheuttanut tuhoisia inhimillisiä, taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä seurauksia, myös luonnon monimuotoisuuden häviämistä.

¹³ IPCC SROCC (2019) ja työryhmä II:n raportti, kuudes arviointiraportti (2022).

¹⁴ 8219/20.

Vuoden 2022 iskut Nord Stream -putkiin Itämerellä, luvattomat läsnäolot kriittisten meri-infrastruktuurien läheisyydessä Pohjanmerellä sekä toistuvat meri-infrastruktuuriin kohdistuvat kyberhyökkäykset, muun muassa hybridikampanjoiden yhteydessä, edellyttävät, että EU vahvistaa toimiaan ja suojelee kriittistä infrastruktuuriaan tehokkaammin erityisesti kehittämällä innovatiivisia teknologioita. Digitalisaation myötä merenkulkualan monimutkaisuus ja mahdolliset haavoittuvuudet ovat lisääntyneet. Vihamieliset toimijat käyttävät yhä todennäköisemmin kyberkeinoja, muun muassa hybridikampanjoiden yhteydessä, iskeäkseen meri-infrastruktuuriin, mukaan lukien merenalaiset kaapelit ja putkistot, energialaitteistoihin sekä satamiin ja aluksiin. Tämä toimien toteuttamisen tarve tunnustetaan neuvoston suosituksessa unionin koordinoitusta lähestymistavasta kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokyvyn vahvistamiseen¹⁵. Lisäksi komission suosituksessa unionin katastrofivalmiutta ja -palautuvuutta koskevista tavoitteista esitetään toimenpiteitä, joilla voidaan osaltaan parantaa EU:n ja jäsenvaltioiden varautumista ja valmiuksia reagoida luonnonkatastrofeihin ja ihmisten aiheuttamiin katastrofeihin, myös merellä¹⁶.

Uhat ja laiton toiminta – kuten merirosvous ja aseelliset ryöstöt merellä, laiton muuttoliike, järjestäytynyt rikollisuus, mukaan lukien ihmissalakuljetus ja ihmiskauppa, ase- ja huumausainekauppa, terrorismi, LIS-kalastus ja muu laiton toiminta, mukaan lukien luvaton etsintä EU:n jäsenvaltioiden talousvyöhykkeillä ja mannerjalustoilla, sekä räjähtämättömiin taisteluvälineisiin (UXO)¹⁷ liittyvät riskit meressä – ovat edelleen yhtälailla kriittisiä haasteita useilla alueilla. Jotkin EU:n rannikkoalueet ja syrjäiset alueet ovat erityisen haavoittuvia. Riittämätön satamaturvallisuus ja heikko merellinen tilannetietoisuus saattavat hyödyttää tätä laitonta toimintaa tietyiltä osin. Vihamieliset toimijat voivat myös yhdistää näitä uhkia ja toimia hybridiuhkiksi EU:ta ja sen jäsenvaltioita vastaan.

¹⁵ 2023/C 20/01, s. 1.

¹⁶ 6259/23 ja 2023/C 56/01, s. 1.

¹⁷ Räjähtämättömät taisteluvälineet (UXO) tarkoittavat räjähteitä (pommeja, käsi- ja muita kranaatteja, maamiinoja, merimiinoja, tytärammuksia ja muita räjähteitä), jotka eivät ole räjähtäneet ja joihin edelleen liittyy räjähdysriski, joskus kymmeniä vuosia sen jälkeen, kun niitä on käytetty tai poistettu käytöstä.

III EU:N MERELLISET TURVALLISUUSINTRESSIT

Merellisten turvallisuushkien muuttuessa EU:n perustavanlaatuisia intressejä ovat seuraavat:

- Euroopan unionin, sen jäsenvaltioiden, kansalaisten ja kumppaneiden turvallisuus;
- maailmanlaajuisen rauhan ja vakauden säilyttäminen ja merikuljetusreittien pitäminen maksuttomina ja avoimina kaikille sekä suojattuina valtiollisten ja valtiosta riippumattomien toimijoiden aiheuttamilta uhkilta;
- kansainvälisen oikeuden, erityisesti YK:n merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS), ylläpitäminen kaiken valtameriin liittyvän toiminnan kattavana oikeudellisena kehyksenä ja asianmukaisen kansainvälisen valtamerten hallinnoinnin edistäminen, myös meriä koskevien alueellisten yleissopimusten avulla;
- luonnonvarojen ja meriympäristön suojelu sekä ilmastonmuutoksesta ja ympäristön tilan heikkenemisestä merelliseen turvallisuuteen heijastuvien seurausten hallinta;
- kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvyn sekä verkko- ja tietoturvan parantaminen;
- kriittisen meri-infrastruktuurin¹⁸ häiriönsietokyvyn ja suojelun varmistaminen (maalla ja merellä), myös puuttumalla ilmastonmuutokseen liittyviin sekä suorista ulkomaisista investoinneista aiheutuviin riskeihin ja uhkiin;

¹⁸ Esimerkiksi merenalaiset kaapelit ja putkistot, logistiset keskuksat (kuten satamat), uusiutuvaa energiaa avomerellä tuottavat laitokset sekä öljyn ja kaasuöljyn porauslautat.

- logististen keskusten eli satamien häiriönsietokyvyn vahvistaminen ja niiden suojeleminen, mukaan lukien korruptioon ja laittomaan toimintaan liittyviin riskeihin puuttuminen;
- taloudellisen toiminnan suojeleminen merellä ja siten kestävästä sinisestä taloudesta edistäminen (sekä maalla että merellä);
- EU:n ulkorajojen ja sisäisen turvallisuuden suojeleminen muun muassa puuttumalla ihmiskauppaan ja muuhun laittomaan toimintaan kuten terrorismiin;
- EU:n jäsenvaltioiden merialueiden suojeleminen laittomalta ja luvattomalta hiilivetyjen etsintä- ja poraustoiminnalta;
- nopean ja tehokkaan toimintakyvyn varmistaminen merialalla sopimalla useilla aloilla (eli maalla, ilmassa ja kyber- ja ulkoavaruudessa) noudatettavasta toimintamallista;
- merenkulkijoiden turvallisuuden varmistaminen merityötä koskevan yleissopimuksen sekä muiden asiaankuuluvien Kansainvälisen työjärjestön yleissopimusten vaatimusten mukaisesti.

IV EU:N TOIMIEN VAHVISTAMINEN

Tarkistettu merellinen turvallisuusstrategia auttaa suojelemaan edellä lueteltuja EU:n intressejä muuttuvilta ja kasvavilta merellisiltä turvallisuusuhkilta. Tätä varten EU tehostaa toimia kuudella strategisella tavoitteella:

1. toimien tehostaminen merellä;
2. yhteistyö kumppaneiden kanssa;
3. johtajuus merellisen tilannetietoisuuden alalla;
4. riskien ja uhkien hallinta;
5. valmiuksien parantaminen;
6. koulutus.

Tarkistettu EU:n merellinen turvallisuusstrategia pannaan täytäntöön toimintasuunnitelmalla (liitteenä) ja yhdennetyn lähestymistavan puitteissa¹⁹. Strategian täytäntöönpanemiseksi EU käyttää yhdessä jäsenvaltioidensa kanssa kaikkia asianmukaisia siviili- ja sotilaspolitiikkoja ja -välineitä ja koordinoi kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden politiikkoja ja toimia Euroopan, alueellisella ja kansallisella tasolla vahvistamalla niiden synergioita ja täydentävyyttä. Strategialla edistetään myös EU:n johdonmukaisempaa vastaamista ulkoisiin konflikteihin ja kriiseihin EU:n ja sen kansalaisten turvallisuuden parantamiseksi.

¹⁹ ”Ulkoisiin konflikteihin ja kriiseihin sovellettava yhdennetty lähestymistapa” perustuu EU:n vuoden 2016 globaalistrategiaan. Se hyväksyttiin ulkoisiin konflikteihin ja kriiseihin sovellettavasta yhdennetystä lähestymistavasta vuonna 2018 annetuissa neuvoston päätelmissä (5413/18). Siinä määritellään puitteet EU:n yhdenmukaisemmalle ja kokonaisvaltaisemmalle reagoinnille ulkoisiin konflikteihin ja kriiseihin, edistetään ihmisten turvallisuutta ja parannetaan siten EU:n ja sen kansalaisten turvallisuutta.

Toimintasuunnitelmaan sisältyy toimia, jotka koskevat kutakin EU:n merialuetta. Lisäksi EU:n merellisen turvallisuusstrategian mukaisessa toiminnassa olisi otettava huomioon EU:n alueelliset strategiat²⁰ ja valmiuksien kehittämisohjelmat sekä yhteistyö kumppanimaiden kanssa. EU:n merellisen turvallisuusstrategian täytäntöönpanolla olisi myös edistettävä merelliseen turvallisuuteen liittyvien näkökohtien sisällyttämistä kaikkiin asiaankuuluviin alueellisiin strategioihin ja aloitteisiin sekä makroaluestrategioihin, erityisesti EU:n merialueita koskeviin strategioihin.

1. Toimien tehostaminen merellä

EU:n strategisessa kompassissa kehoitetaan vahvistamaan edelleen EU:n sitoutumista merelliseen turvallisuuteen. Toimijoiden säännöllinen lähettäminen operaatioihin auttaa ehkäisemään uusia kriisejä ja hallitsemaan meneillään olevia kriisejä. Atalanta-operaatio on ollut käynnissä yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) puitteissa läntisellä Intian valtamerellä vuodesta 2008. Atalanta-operaation menestyksen myötä sen toimeksiantoa on laajennettu merirosvouksen torjunnasta laaja-alaisemmaksi meriturvallisuusoperaatioksi, jolloin sen operaatioalue on kasvanut luoteisella Intian valtamerellä ja yhteydet ja synergiat Euroopan johtaman Hormuzin salmen meritilannetietoisuutta koskevan operaation (EMASOH) kanssa²¹ ovat vahvistuneet entisestään. Välimerellä Irini-operaation ensisijaisena tehtävänä on panna täytäntöön YK:n Libyaan kohdistama asevientikielto. Tämä on EU:n suora panos Välimeren alueen rauhaan ja vakauteen, mikä parantaa merellistä turvallisuutta. Yhdennetyn lähestymistavan mukaisesti EU myös edistää merellistä turvallisuutta tarjoamalla kumppaneille koulutusta ja valmiuksien kehittämistä YTPP:n operaatioiden, kuten Euroopan unionin koulutusoperaation (EUTM), valmiuksien kehittämistä Somaliassa koskevan Euroopan unionin operaation (EUCAP Somalia) ja Libyassa toteutettavan Euroopan unionin yhdennetyn rajavalvonnan avustusoperaation (EUBAM Libya) kautta ottaen huomioon asiaankuuluvat politiikat ja välineet, mukaan lukien rajaturvallisuutta ja merellistä turvallisuutta koskeva pienoiskonsepti.

²⁰ Kuten kokonaisvaltainen EU–Afrikka-strategia (6703/20), EU:n Guineanlahti-strategia (7671/14), EU:n yhteistyöstrategia indopasifisella alueella (11930/21), EU:n arktinen politiikka (1287/21) ja syrjäisimpiä alueita koskeva strategia (8781/22).

²¹ <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/french-foreign-policy/europe/news/article/european-maritime-awareness-in-the-soh-emasoh-political-statement-by-the>

EU otti vuonna 2021 käyttöön uuden koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptin (CMP). Tällä joustavalla uudella välineellä pyritään tehostamaan EU:n kollektiivista sitoutumista merelliseen turvallisuuteen hyödyntämällä jäsenvaltioiden merivoimavaroja parhaalla mahdollisella tavalla EU:n kannalta strategisesti tärkeillä alueilla. Tässä yhteydessä EU:n olisi lisättävä tukeaan laittoman ja luvattoman toiminnan, mukaan lukien ihmiskauppa, huumausainekauppa, merirosvous ja LIS-kalastus, torjuntaan merellä. CMP-konseptin täytäntöönpanosta Guineanlahdella saatujen kokemusten ja luoteisella Intian valtamerellä (myös Punaisellaamerellä) vielä kerrytettävien riittävien kokemusten perusteella EU saattaa harkita uusia tärkeitä merialueita, joilla tätä konseptia voitaisiin soveltaa. Uusien tärkeiden merialueiden määrittely lisäisi EU:n tilannetietoisuutta, kumppanuuksia ja strategista asemaa merellisen turvallisuuden toimijana.

EU:n strategisessa kompassissa korostetaan myös, että on tärkeää varmistaa EU:n jäsenvaltioiden merivoimien valmius ja yhteentoimivuus, ja kehoitetaan EU:ta toteuttamaan reaaliaikaisia harjoituksia kaikilla aloilla. Sen vuoksi EU käynnistää vuosittaisen meriturvallisuusharjoituksen, jossa ovat mukana myös merivoimavarat²² ja jonka tavoitteena on lisätä valmiutta, edistää yhteentoimivuutta ja torjua merelliseen turvallisuuteen kohdistuvia muuttuvia uhkia.

EU on käynnistänyt virastojen välisen yhteistyön Euroopan kalastuksenvalvontaviraston (EFCA), Euroopan meriturvallisuusviraston (EMSA) ja Frontexin välillä kolmikantatyöjärjestelyn (TWA) kautta kansallisten rannikkovartioviranomaisten tukemiseksi.

²² Harjoitus, johon osallistuu mahdollisimman monen jäsenvaltion merivoimia ja meriturvallisuusviranomaisia ja jonka tarkoituksena on parantaa varautumista ja toimintakykyä perinteisten, uusien ja kehittyvien riskien ja uhkien varalta.

Euroopan kalastuksenvilvontavirasto toteuttaa kalastuksen seurantaa, valvontaa ja tarkkailua varten yhteiskäyttösuunnitelmia, joilla koordinoitaan jäsenvaltioita kaikilla EU:ta ympäröivillä merialueilla, mukaan lukien kansainväliset vedet Pohjois-Atlantilla ja Välimerellä.

Euroopan meriturvallisuusvirasto avustaa komissiota merenkulun turvatoimiin liittyvien tarkastusten suorittamisessa EU:n satamissa, satamarakenteissa ja aluksissa sekä tutkii parhaillaan tapoja parantaa merellistä turvallisuutta esimerkiksi matkustaja-alusten tai kyberturvallisuuden kaltaisilla aloilla. Euroopan yhdennettyä rajaturvallisuutta (EIBM) koskevien strategisten suuntaviivojen²³ mukaisesti valvontajärjestelmän olisi kyettävä havaitsemaan, tunnistamaan ja tarvittaessa jäljittämään ja pysäyttämään kaikki aluevesille tulevat alukset ja edistämään ihmishenkien suojelua ja pelastamista merellä kaikissa sääolosuhteissa. Jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä parhaalla mahdollisella tavalla Frontexin tarjoamia valvontavoimavaroja kansallisten voimavarojen ja yleisen tilannetietoisuuden parantamiseksi.

Frontex toteuttaa yhteisiä operaatioita kuten Indalo, Themis ja Poseidon, joiden avulla on tarkoitus valvoa EU:n ulkorajoja laittoman muuttoliikkeen ja rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi ja tehostaa eurooppalaista yhteistyötä rannikkovartiostojen tehtävien alalla, mukaan lukien etsintä ja pelastus.

Euroopan kalastuksenvilvontavirasto, Euroopan meriturvallisuusvirasto ja Frontex toteuttavat monialaisia merioperaatioita rajat ylittävän rikollisuuden, mukaan lukien ihmissalakuljetus ja ihmiskauppa, torjumiseksi sekä meren pilaantumisen ja laittoman kalastuksen havaitsemiseksi ja suorittavat muita valvontatehtäviä useilla merialueilla eri puolilla EU:ta. EU:n olisi kehitettävä edelleen näitä tärkeitä monialaisia operaatioita.

²³ 9528/22.

Tässä strategiassa EU:n keskeisiä toimia²⁴ toiminnan tehostamiseksi merellä ovat seuraavat:

- järjestetään meriturvallisuusharjoituksia, mukaan lukien jäsenvaltioiden merivoimien ja rannikkovartiostojen vuosittaiset meriharjoitukset²⁵;
- vahvistetaan EU:n nykyisiä merioperaatioita (Atalanta ja Irini) meri- ja ilmavoimavaroilla niiden yhdistetyissä yhteisissä joukkoluetteloissa ilmoitettuihin tasoihin asti;
- harkitaan saatujen kokemusten ja Euroopan ulkosuhdehallinnon ehdotusten pohjalta uusia tärkeitä merialueita (MAI), joilla CMP-konseptia voitaisiin soveltaa;
- tehostetaan laittoman ja luvattoman toiminnan torjuntaa merellä, mukaan lukien huumausainekauppa, tärkeillä merialueilla;
- ylläpidetään ja tehostetaan merenkulun turvatoimiin liittyviä tarkastuksia EU:ssa sekä käsitellään kyberturvallisuutta ja matkustaja-alusten turvallisuutta;
- tehostetaan EU:n tason yhteistyötä rannikkovartiostojen tehtävien alalla edistämällä monialaisten merioperaatioiden kehittämistä useilla merialueilla eri puolilla EU:ta.

²⁴ Kussakin kuudessa erityistavoitteessa luetellut EU:n keskeiset toimet ovat yhteenveto toimintasuunnitelmassa yksityiskohtaisesti esitettyjen toimien keskeisistä osatekijöistä.

²⁵ 7371/22: Strateginen kompassi

2. Yhteistyö kumppaneiden kanssa

EU on jo luonut merelliseen turvallisuuteen liittyviä suhteita ja synergioita monenvälisten ja alueellisten organisaatioiden kanssa sekä maailmanlaajuisella että alueellisella tasolla (esim. Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kanssa, mukaan lukien Yhdistyneiden kansakuntien huumausaine- ja kriminaalipolitiikan toimisto (UNODC) ja kansainvälinen merenkulkujärjestö (IMO), Pohjois-Atlantin liiton (Nato), Afrikan unionin (AU) ja Kaakkois-Aasian maiden liiton (ASEAN) kanssa²⁶) sekä useiden kolmansien maiden kanssa.

EU ja sen jäsenvaltiot ovat myös kehittäneet kansainvälistä yhteistyötä kahdenvälisten vuoropuhelujen, satamakäyntien ja reaaliaikaisten harjoitusten avulla erityisesti indopasifisella alueella, esimerkiksi Australian, Japanin, Intian, Indonesian, Korean tasavallan, Omanin ja Singaporen kanssa. Atalanta- ja Irini-operaatiot osallistuvat tietojen jakamiseen ja monenväliseen toimintaan liittyviin mekanismeihin, mukaan lukien SHADE-koordinoitkokoukset (Shared Awareness and Deconfliction). Euroopan unioni antaa myös merkittävää tukea merelliselle turvallisuudelle kehitysyhteistyönsä, humanitaarisen apunsa ja ulkopolitiikan tukitoimiensa kautta.

²⁶ Merellinen turvallisuus on jo pitkään ollut sekä EU:n että ASEANin yhteinen prioriteetti. Näiden kahden alueen välisessä yhteistyössä on keskitytty vastaamaan kansainvälisiin merellisiin uhkiin, kuten merirosvukseen, salakuljetukseen, laittomaan muuttoliikkeeseen, katastrofiriskeihin sekä pilaantumisen ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Euroopan unioni tukee ASEAN-johtoista prosessia kohti Etelä-Kiinan merellä sovellettavia tehokkaita ja todellisia käytännesääntöjä, jotka ovat kaikilta osin YK:n merioikeusyleissopimuksen mukaisia eivätkä heikennä kolmansien osapuolten intressejä.

Läntisellä Intian valtamerellä EU tukee alueellista meriarkkitehtuuria, joka perustuu Madagaskarin ja Seychellien tietojen yhdistämis- ja operaatiokeskuksiin sekä Djiboutin käytäntöihin, jotka koskevat merirosvouksen ja aluksiin kohdistuvien aseellisten ryöstöjen tukahduttamista läntisellä Intian valtamerellä ja Adeninlahdella²⁷.

Vastaavasti Guineanlahdella, jossa CMP-konseptia on sovellettu menestyksellisesti, EU tukee alueellisia järjestöjä ja rannikkovaltioita niiden omien merellisten turvallisuusstrategioiden täytäntöönpanossa, merioikeuden soveltamisen ja oikeudenmukaisuuden vahvistamisessa, satamien turvallisuuden parantamisessa sekä puuttumisessa muihin, rannikkovaltioiden kannalta erityisen tärkeisiin kysymyksiin kuten LIS-kalastukseen²⁸. EU jatkaa merellisen tilannetietoisuuden lisäämistä ja tietojen, myös satelliittitietojen, jakamista Yaoundén arkkitehtuurin puitteissa²⁹. Laajemmalla Atlantin valtameren alueella EU tukee kumppaneidensa kanssa luvattoman toiminnan, erityisesti huumausainekaupan, torjuntaa.

²⁷ Itäisen ja eteläisen Afrikan ja Intian valtameren meriturvallisuusohjelma (MASE), satamien ja merenkulun turvallisuutta koskeva ohjelma, Punaisenmeren aluetta koskeva alueellinen meriturvallisuusohjelma ja kriittisiä merireittejä Intian valtamerellä koskeva CRIMARIO-ohjelma.
²⁸ PESCAO-hanke, johon Euroopan kalastuksenvalvontavirasto osallistuu.
²⁹ SWAIMS-, PASSMAR- ja GOGIN-toimet.

Haastavassa geopoliittisessa tilanteessa EU:n olisi tehostettava yhteistyötä naapurialueillaan ja muilla strategisesti tärkeillä merialueilla olevien kumppaneidensa kanssa. Tämä on erityisen tärkeää Venäjän Ukrainaan kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen vuoksi. EU tehostaa vakiintunutta, vastavuoroisesti vahvistavaa ja hyödyllistä merelliseen turvallisuuteen liittyvää yhteistyötään Naton kanssa niiden tulosten pohjalta, joita on tähän mennessä saavutettu EU:n ja Naton neuvostojen 6. joulukuuta 2016 ja 5. joulukuuta 2017 vahvistamien yhteisten ehdotusten täytäntöönpanossa, EU:n ja Naton yhteistyöstä tammikuussa 2023 annetun kolmannen yhteisen julistuksen mukaisesti ja noudattaen kaikilta osin keskinäisen avoimuuden ja läpinäkyvyyden, vastavuoroisuuden ja osallistavuuden periaatteita sekä molempien organisaatioiden päätöksenteon riippumattomuutta. Vahvempi ja toimintakykyisempi EU turvallisuuden ja puolustuksen alalla lisää globaalia ja transatlanttista turvallisuutta ja täydentää Natoa, joka on edelleen jäsentensä yhteisen puolustuksen perusta. Indopasifisella alueella EU:n olisi lisättävä merellistä turvallisuutta koskevien kokemusten vaihtoa kumppaneidensa kanssa turvallisuusyhteistyön tehostamista Aasiassa ja Aasian kanssa koskevan hankkeen (Enhancing Security Cooperation in and with Asia, ESIWA) ja kahdenvälisten vuoropuhelujen avulla sekä pyrkimällä saamaan tarkkailijan aseman ('vuoropuhelukumppani') Intian valtameren reunavaltioiden järjestössä (IORA). EU:n olisi myös syvennettävä yhteistyötään samanmielisten maiden ja järjestöjen kanssa, mukaan lukien meriasioita käsittelevät kansainväliset ja alueelliset foorumit.

Tässä strategiassa EU:n keskeiset kansainvälistä yhteistyötä koskevat toimet ovat seuraavat:

- kannustetaan merelliseen turvallisuuteen liittyvien kansainvälisten välineiden, erityisesti Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS), allekirjoittamiseen ja ratifiointiin, ja edistetään asiaankuuluvilla foorumeilla vaatimusten noudattamista ja parhaiden käytäntöjen jakamista kumppaneiden kanssa merellistä turvallisuutta koskevan kansainvälisen oikeuden täytäntöönpanossa;
- tehostetaan entisestään EU:n ja Naton henkilöstön välistä, merellistä turvallisuutta koskevaa yhteistyötä vuosina 2016, 2018 ja 2023 annettujen kolmen yhteisen julistuksen pohjalta siten, että se kattaa kaikki yhteisen edun mukaiset kysymykset tällä alalla, mukaan lukien operatiivisen yhteistyön tehostaminen, jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus, syventää yhteistä työtämme merellisen turvallisuuden parantamiseksi ja välttää tarpeettomia päällekkäisyyksiä;
- syvennetään merelliseen turvallisuuteen liittyvää yhteistyötä kolmansien maiden kanssa olemassa olevien välineiden ja aloitteiden pohjalta, mukaan lukien tietojenvaihto ja valmiuksien kehittämistoimet, ja EU:n merialueilla, myös Länsi-Balkanilla, sekä itäisessä ja eteläisessä naapurustossa sijaitsevien rannikkovaltioiden kanssa;
- järjestetään yhteisiä meriturvallisuusharjoituksia kumppaneiden kanssa yhteentoimivuuden parantamiseksi sen lisäksi, että EU suorittaa useammin satamakäyntejä ja valvontaa erityisesti indopasifisella alueella strategisen kompassin mukaisesti;

- lähetetään EU:n yhteyshenkilöitä meritietojen yhdistämiskeskukseen³⁰ tärkeillä merialueilla edistämään tietojenvaihtoa ja yhteistyötä EU:n ja sen kumppaneiden välillä muun muassa lainvalvonnan ja oikeus- ja sisäasioiden alalla ja tarvittaessa arvioidaan, voidaanko nämä yhdistämiskeskukset yhdistää suoraan asiaankuuluviin EU:n merivalvontajärjestelmiin;
- pyritään saamaan EU:lle vuoropuhelukumppanin asema Intian valtameren reunajärjestössä, jotta voidaan vahvistaa EU:n roolia alueen merellisen turvallisuuden kumppanina;
- edistetään kansainvälistä yhteistyötä tietojenvaihdossa ja kriittisen meri-infrastruktuurin, kuten merenalaisten kaapeleiden ja putkistojen³¹, valvonnassa sekä alusten ja satamien turvallisuudessa³² erityisesti EU:n merialueilla.

³⁰ Meritietojen yhdistämiskeskukset ovat kansallisia tai alueellisia tahoja, jotka keräävät tietoja merellisen tilannetietoisuuden parantamiseksi tietyllä maantieteellisellä alueella. EU lähetti vuonna 2022 ensimmäisen yhteyshenkilönsä Singaporessa sijaitsevaan tietojen yhdistämiskeskukseen.

³¹ Unionin koordinoitusta lähestymistavasta kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokyvyn vahvistamiseen annetun neuvoston suosituksen 2023/C 20/01 mukaisesti.

³² Alusten ja satamarakenteiden kansainvälisen turvasäännösten mukaisesti;
<https://www.imo.org/en/OurWork/Security/Pages/SOLAS-XI-2%20ISPS%20Code.aspx>

3. Johtoasema merellisen tilannetietoisuuden alalla

Merellinen tilannetietoisuus (MDA) tarkoittaa merialaan liittyvän sellaisen toiminnan tosiasiallista ymmärtämistä, jolla voi olla vaikutusta EU:n ja sen jäsenvaltioiden turvatoimiin, turvallisuuteen, talouteen tai ympäristöön. Selkeästi määriteltyihin käyttäjien tarpeisiin ja oikeuksiin perustuvana tämä tietoisuus auttaa toiminnan seurannasta ja valvonnasta vastaavia viranomaisia ehkäisemään ja hallitsemaan kokonaisvaltaisesti EU:n merialaan liittyviä tilanteita, tapahtumia ja toimia.

Hyvä merellinen tilannetietoisuus on olennaisen tärkeää sen varmistamiseksi, että toimivaltaiset viranomaiset voivat nopeasti havaita EU:hun vaikuttavat kasvavat ja muuttuvat uhat ja reagoida niihin tehokkaasti. EU ottaa johtoaseman merellisen tilannetietoisuuden alalla tehostamalla tiedonkeruuta ja -vaihtoa eri merialojen³³ välillä ja helpottamalla tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden välillä tarkemman meritilannekuvan muodostamiseksi. Kansainvälisellä tasolla EU jatkaa työtään kumppanimaiden merelliseen tilannetietoisuuteen liittyvien valmiuksien parantamiseksi vaihtamalla tietoja ja kehittämällä valmiuksia erityisesti Guineanlahdella ja indopasifisella alueella.

Vuodesta 2014 lähtien EU ja sen jäsenvaltiot ovat edistyneet merkittävästi merialan tietojen keruussa ja vaihdossa kehittämällä ja yhdistämällä merivalvontaan osallistuvien eri viranomaisten käyttämiä alakohtaisia järjestelmiä³⁴. EU on erityisesti kehittänyt yhteisen merialueiden valvonnan tietojenvaihtoympäristön (CISE)³⁵. Vapaaehtoiseen osallistumiseen perustuva CISE helpottaa reaaliaikaista tietojenvaihtoa rannikkovartiostojen tehtävistä vastaavien eri viranomaisten välillä, mukaan lukien sotilasviranomaiset, ja yhdistää asianomaiset viranomaiset jäsenvaltioissa ja niiden välillä. Komissio käynnisti EU:n CISE2020-tutkimushankkeen pohjalta huhtikuussa 2019 CISEn siirtymävaiheen ja antoi sen koordinoinnin EMSAn tehtäväksi tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa³⁶. Siirtymävaiheen pohjalta komissio aikoo käynnistää operatiivisen vaiheen vuonna 2024 EMSAn tuella.

³³ Merialoiksi luetaan meriliikenteen turvallisuus, kalastuksenvalvonta, meren pilaantumisen torjuntavalmius ja torjunta, meriympäristön suojelu, tullitoiminta, rajavalvonta, yleinen lainvalvonta ja puolustus.

³⁴ Esimerkiksi Eurosur ja SafeSeaNet (EU:n tason operatiiviset järjestelmät).

³⁵ 9946/21.

³⁶ 11990/19.

Puolustuksen alalla Euroopan puolustusviraston (EDA) tukema Marsur-merivalvontahanke suunniteltiin siten, että osallistuvien jäsenvaltioiden merivoimat voivat vaihtaa merialan operatiivisia tietoja ja palveluja. Marsur-hanke tarjoaa operatiivista lisäarvoa, mistä on osoituksena se, että EU:n jäsenvaltiot ovat päättäneet käyttää sitä CMP-konseptin täytäntöönpanoon Guineanlahdella ja luoteisella Intian valtamerellä. Euroopan puolustusvirasto (EDA) ja siihen osallistuvat jäsenvaltiot pyrkivät tällä hetkellä vahvistamaan Marsur-hanketta erityisen ohjelman avulla. Strategisessa kompassissa EU:ta kehoitetaan vahvistamaan tiedusteluun perustuvaa tilannetietoisuuttaan ja valmiuksiaan, ja EU:n olisi sen mukaisesti hyödynnettävä täysimääräisesti kaikkia huipputason merivalvontavalmiuksia (esimerkiksi miehittämättömiä ilma-aluksia, valvontalentokoneita, satelliitteja ja kehittyvää murroksellista teknologiaa). Atalanta-operaatio osallistuu Afrikan sarven meriturvallisuuskeskuksen (MSCHOA) välityksellä merelliseen tilannetietoisuuteen tiiviissä yhteistyössä merenkulkualan kanssa. EU:n avaruusohjelma voi Copernicuksen, Galileon ja IRIS²-ohjelman³⁷ kaltaisten osatekijöidensä kautta lisätä suoraan merellistä tilannetietoisuutta. Euroopan unionin satelliittikeskus (EU SatCen) osallistuu myös merelliseen tilannetietoisuuteen tekemällä yhteistyötä EU:n yhtenäisen tiedustelun analysointikyky-järjestelyn kanssa ja komission kanssa Galileo- ja Copernicus-asioissa sekä osallistumalla CISEen ja Marsur-hankkeeseen. Tältä osin asiaankuuluvien avaruusresurssien häiriönsietokyky ja turvallisuus ovat avainasemassa palvelujen jatkuvuuden varmistamisessa.

Euroopan kalastuksenvalvontaviraston, Euroopan meriturvallisuusviraston ja Frontexin kolmikantatyöjärjestelyn puitteissa tekemän työn lisäksi Euroopan rannikkovartiostofoorumi ja Välimeren rannikkovartiostofoorumi voivat osaltaan tehostaa merellistä tilannetietoisuutta ja operatiivista yhteistyötä vaihtamalla parhaita käytäntöjä.

³⁷ https://defence-industry-space.ec.europa.eu/welcome-iris2-infrastructure-resilience-interconnectivity-and-security-satellite-2022-11-17_en

Kun tapahtuu katastrofi tai onnettomuus tai kun kansalliset valmiudet ovat ylikuormittuneet, EU:n jäsenvaltiot ja kolmannet maat voivat aktivoida unionin pelastuspalvelumekanismin³⁸. Ne voivat pyytää apua, asiantuntemusta tai tilanneanalyysia hätäavun koordinoitikeskuksen³⁹ kautta.

Lisäksi EU edistää merellisen tilannetietoisuuden lisäämistä kansainvälisellä tasolla toteuttamalla kehitysyhteistyön puitteissa erityisiä valmiuksien kehittämisalotteita. Kriittisiä merireittejä Intian valtamerellä koskevassa CRIMARIO-hankkeessa⁴⁰ on kehitetty erityisiä välineitä⁴¹ merellisen tilannetietoisuuden lisäämiseksi ja yhteistyön vahvistamiseksi alueellisten kumppaneiden kanssa ja niiden keskuudessa. Tämä on linjassa EU:n indopasifista aluetta koskevan laajemman turvallisuus- ja puolustustoiminnan kanssa. Vastaavasti Guineanlahden alueiden välistä verkostoa (GoGIN) koskevassa hankkeessa⁴² kehitettiin YARIS-foorumi, joka on Yaoundén arkkitehtuuria tukeva tietojenvaihtoväline.

Tässä strategiassa EU:n keskeiset merellistä tilannetietoisuutta koskevat toimet ovat seuraavat:

- varmistetaan, että vuoden 2024 puoliväliin mennessä otetaan käyttöön yhteinen tietojenvaihtoympäristö, joka mahdollistaa turvallisuusluokiteltujen ja -luokittelemattomien tietojen turvallisen ja jäsennellyn vaihdon merivalvonnan eri alojen (siviili- ja sotilasalan) viranomaisten välillä;

³⁸ [EU:n pelastuspalvelumekanismi \(europa.eu\)](https://europa.eu)

³⁹ [Hätäavun koordinoitikeskus \(ERCC\) \(europa.eu\)](https://europa.eu)

⁴⁰ Euroopan komissio rahoittaa CRIMARIO-hanketta 23 miljoonalla eurolla vuosina 2015–2025.

⁴¹ Tietojen jakamiseen tarkoitettut IORIS- ja SHARE.IT-foorumit.

⁴² Euroopan komissio rahoittaa GoGIN-hanketta 11,5 miljoonalla eurolla vuosina 2016–2023 ja GoGIN II -hanketta 5 miljoonalla eurolla vuosina 2023–2025.

- vahvistetaan puolustusalan merivalvontaan liittyvää tietojenvaihtoverkoston (Marsur) käynnistämällä Euroopan puolustusviraston (EDA) avulla erityinen ohjelma ja parannetaan Marsurin ja CISEn välisiä yhteyksiä;
- hyödynnetään EU:n avaruuspolitiikan kautta tehtäviä investointeja ja käytetään tehokkaammin Copernicuksen kautta merivalvonnan, meriympäristön seurannan ja ilmastomuutoksen osalta käytettävissä olevia valmiuksia;
- integroidaan avaruuspohjaisia teknologioita, kauko-ohjatun ilma-aluksen käytön kokonaisjärjestelmiä ja tutka-asemia, merivalvontalentokoneita sekä miehitettyjä ja miehittämättömiä merilaitteita innovatiivisten kyberresilienttien välineiden avulla merellisen tilannetietoisuuden lisäämiseksi;
- tehostetaan rannikkovartio- ja merivalvonta-alusten harjoittamaa valvontaa ja täydennetään sitä digitaalisesti verkottuneilla korkealuokkaisilla laivastoalustoilla, mukaan lukien miehittämättömät laivastoalustat, ennaltaehkäisevien toimien ja toimintakyvyn parantamiseksi;
- vahvistetaan EU:n kansallisten merioperaatiokeskusten keskinäistä viestintää ja koordinoitua käyttämällä CISEä ja Marsuria, tarvittaessa alueelliselta pohjalta, yhdenmukaisen merivalvonnan jatkamiseksi ja parantamiseksi EU:n merialueilla;
- vahvistetaan kumppanimaiden merelliseen tilannetietoisuuteen liittyviä valmiuksia GoGIN- ja CRIMARIO-hankkeiden avulla, muun muassa lisäämällä merelliseen tilannetietoisuuteen liittyvien välineiden (YARIS, IORIS ja SHARE.IT) käyttöönottoa koordinoitusti Copernicuksen satelliittipalvelujen kanssa.

4. Riskien ja uhkien hallinta

Strategisen kompassin mukaisesti EU ja sen jäsenvaltiot parantavat yhteistä kykyään puolustaa turvallisuuttaan ja lisätä häiriönsietokykyään ja valmiuttaan vastata merelliseen turvallisuuteen liittyviin haasteisiin, myös hybridi- ja kyberuhkiin. EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi pystyttävä reagoimaan nopeasti käyttäen koordinoituja siviili- ja sotilasvoimavaroja.

Merenkulkurikokset, kuten merirosvous, ihmissalakuljetus ja aseelliset ryöstöt merellä, ovat edelleen kriittisiä haasteita monilla alueilla ja merkittävä uhka merelliselle turvallisuudelle. Ne vaikuttavat merenkulun vapauteen ja vaarantavat tärkeimpiä kauppareittejä. Maailmanlaajuisena merellisen turvallisuuden tarjoajana EU on edelleen sitoutunut vastaamaan näihin merellisen turvallisuuden keskeisiin haasteisiin muun muassa ennaltaehkäisevillä toimilla.

Ilmastonmuutoksen ja ympäristön tilan heikkenemisen torjunta on yksi EU:n tärkeimmistä poliittisista prioriteeteista ja näkyy sen ulkoisen toiminnan monissa temaattisissa tai maantieteellisissä strategioissa, kuten Global Gateway -strategiassa tai indopasifisella alueella toteutettavassa yhteistyöstrategiassa sekä EU:n diplomaattisissa toimissa ja ilmastodiplomatiassa.

EU on jo toteuttanut merkittäviä toimia saavuttaakseen ilmastoneutraaliuden vuoteen 2050 mennessä ja aikoo toteuttaa lisätoimia ilmastonmuutokseen, ympäristön tilan heikkenemiseen ja turvallisuuteen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Korkea edustaja ja komissio esittivät kesäkuussa 2023 yhteisen tiedonannon ilmastonmuutoksen, ympäristön tilan heikkenemisen sekä turvallisuuden ja puolustuksen välisestä yhteydestä⁴³. Siihen sisältyy muun muassa ehdotuksia välineiksi, joilla voidaan arvioida ilmastonmuutoksen ja ympäristön tilan heikkenemisen syitä ja seurauksia merenkulkualalle, meri-infrastruktuurille sekä rannikkoalueiden luonnollisille ja rakennetuille ominaisuuksille. Välineisiin kuuluvat muun muassa varhaisvaroitus, näyttöön perustuva tutkimus ja satelliittikuvat (esimerkiksi Copernicus-ohjelman kautta). Arktisella alueella jääpeite sulaa, merijää vetäytyy ja uusia laivareittejä avautuu vähitellen. Tämän seurauksena lisääntyvän ihmisen toiminnan odotetaan aiheuttavan tai pahentavan ympäristöön ja paikallisyhteisöihin kohdistuvia uhkia. Tältä osin yhteisen tiedonannon ”EU:n voimakkaampi sitoutuminen rauhanomaiseen, kestävään ja vauraaseen arktiseen alueeseen”⁴⁴ käytännön toteutusta olisi jatkettava mahdollisimman pian erityisesti Pohjoisen jäämeren päästöttömän merenkulun, kriittisten raaka-aineiden kestävä kaivostoiminnan ja arktisen alueen kestävä kehityksen osalta. Arktisella alueella toimivilla voimavaroilla olisi oltava riittävät valmiudet jäänmurtamiseen, etsintä- ja pelastustoimiin, satelliittipeittävyteen ja kriittisen infrastruktuurin suojeluun äärimmäisissä talviolosuhteissa merellä.

⁴³ 11283/23.

⁴⁴ 12870/21.

Merialan kriittisen infrastruktuurin suojeleminen on keskeinen painopiste. EU:n olisi täydennettävä jäsenvaltioiden roolia kriittisen meri-infrastruktuurin, kuten kansallisten merialueiden halki kulkevien putkistojen tai merenalaisten kaapelien, häiriönsietokyvyn kehittämisessä. Sen olisi parannettava tällaiseen infrastruktuuriin kohdistuvien riskien ja uhkien nykyisiä arviointeja ajantasaisuuden varmistamiseksi ja täydennettävä niitä toimenpidevaihtoehtojilla ja lieventävillä toimenpiteillä monialaisen asiantuntemuksen ja valmiuksien pohjalta sekä välineillä, joilla tuetaan asianomaisten jäsenvaltioiden valmiuksien kehittämistä. On ehdottoman tärkeää antaa jäsenvaltioille jatkuvaa tukea vedenalaisen suojauksen, dronetorjuntaratkaisujen ja korjausvalmiuksien kehittämiseen. Lisäksi EU:n olisi edelleen tutkittava mahdollisuuksia avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian ja puolustustoiminnan rinnakkaiselo⁴⁵, kuten esitetään avomerellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevassa strategiassa⁴⁶.

Rannikkovartiostoviranomaisilla on keskeinen rooli EU:n merialan valvonnan, seurannan, rikosentorjunnan ja alusliikenteen hallintavalmiuksien tarjoamisessa. Merivoimavarojen ohella niiden rooli merellisen turvallisuuden takaajana on ratkaisevan tärkeä, sillä rannikkovartiostoviranomaiset voivat usein toimia olosuhteissa, jotka eivät välttämättä mahdollista sotilasviranomaisten väliintuloa.

Kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annetun direktiivin⁴⁷ ja verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuutta koskevan tarkistetun direktiivin (NIS 2 -direktiivi)⁴⁸ myötä EU on alan kehityksen eturintamassa, ja kattava oikeudellinen kehys mahdollistaa kriittisten toimijoiden ja infrastruktuurin sekä fyysisen että kyberuhkien sietokyvyn parantamisen. EU:n olisi tehostettava tämän alan yhteistyötä samanmielisten kolmansien maiden ja Naton kaltaisten keskeisten kumppaneiden kanssa häiriönsietokykyä koskevan EU:n ja Naton jäsennellyn vuoropuhelun puitteissa.

⁴⁵ Merten aluesuunnittelun puitteista annetun direktiivin 2014/89/EU mukaisesti.

⁴⁶ 12950/20.

⁴⁷ Direktiivi (EU) 2022/2557.

⁴⁸ Direktiivi (EU) 2022/2555.

EU:n haasteena on lisäksi suuri määrä ensimmäisestä ja toisesta maailmansodasta peräisin olevia räjähtämättömiä taisteluvälineitä (UXO) ja kemiallisia ammuksia ja öljyä vuotavia laivojen hylkyjä, jotka makaavat merenpohjassa eri puolilla EU:ta. Tätä haastetta pahentaa entisestään Venäjän Ukraina kohdistama sotilaallinen hyökkäys, jonka seurauksena Mustallamerellä on miinoja. Näiden taisteluvälineiden tyyppi, sijainti ja määrä on joillakin merialueilla dokumentoitu puutteellisesti, mistä aiheutuu riskejä ihmisten suojaamiselle, merelliselle turvallisuudelle, kansalliselle kriittiselle infrastruktuurille, ympäristölle (kemikaalien mahdollisen vapautumisen vuoksi) ja sinisen talouden toimille (esimerkiksi uusiutuvaa energiaa avomerellä tuottavien laitosten rakentamiselle tai kalastustoiminnalle). EU:n olisi onnistuneista hankkeista⁴⁹ saamiensa kokemusten pohjalta tehostettava toimia tämän kysymyksen käsittelemiseksi kokonaisvaltaisella tavalla lisäämällä tilannetietoisuutta sekä välineitä, jotka auttaisivat lieventämään räjähtämättömiin taisteluvälineisiin ja niiden hävittämiseen liittyviä riskejä. On myös erittäin tärkeää hävittää turvallisesti Mustaanmereen jääneet räjähtämättömät taisteluvälineet ja miinat heti turvallisuus- ja poliittisen tilanteen salliessa.

Merellistä turvallisuutta voivat heikentää myös ulkomaiset toimijat, mikä johtuu sekä riskeistä, joita liittyy kriittiseen infrastruktuuriin tehtäviin ulkomaisiin suoriin investointeihin, että tällaisten toimijoiden harjoittamaan tiedon manipulointiin ja häirintään. Näihin kysymyksiin puututaan asiaankuuluvilla välineillä ja kehyksillä; esimerkiksi ulkomaisiin suoriin investointeihin kohdistetaan seurantaa asiaa koskevan asetuksen⁵⁰ mukaisesti.

Meritiedon vaihto kolmansien maiden kanssa on keskeinen osa yhteistyötä. Sen yhteydessä olisi kuitenkin edellytettävä turvallisuusriskinarviointeja.

⁴⁹ Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavalla Interreg-ohjelmalla tuetut hankkeet Itämeren puhdistamiseksi kemiallisen sodankäynnin ja tavanomaisten ampumatarvikkeiden jäljiltä – [10 years of Interreg cooperation to free the Baltic Sea from dumped munitions - Interreg Baltic Sea Region \(interreg-baltic.eu\)](https://interreg-baltic.eu)

⁵⁰ Asetus (EU) 2019/452.

Komissio ja jäsenvaltiot tekevät parhaillaan riskinarviointia laatiakseen ohjeistusta matkustajalusten turvallisuuden parantamiseksi EU:ssa.

Tässä strategiassa EU:n keskeiset riskien ja uhkien hallintaa koskevat toimet ovat seuraavat:

- vahvistetaan valmiutta edistää järjestäytyneen rikollisuuden sekä vakavien kansainvälisten uhkien ja laittoman toiminnan torjuntaa, myös tärkeillä merialueilla;
- järjestetään edellä mainittujen, jäsenvaltioiden merivoimien ja rannikkovartiostojen vuosittaisten meriharjoitusten lisäksi EU:n tasolla säännöllisiä, reaaliaikaisia meriturvallisuusharjoituksia, joissa keskitytään mm. satamien suojeluun ja kyber- ja hybridiuhkien kaltaisten uhkien torjuntaan;
- otetaan käyttöön voimavaroja ja valvontavälineitä (esimerkiksi kauko-ohjatun ilma-aluksen käytön kokonaisjärjestelmä) ja varmistetaan nykyisten ja tulevien avaruuspalvelujen (kuten maan havainnoinnin) optimaalinen käyttö kriittisen meri-infrastruktuurin valvonnassa ja suojelussa;
- kehitetään EU:n alueellisia yhteistyösuunnitelmia vedenalaisen ja offshore-infrastruktuurin valvonnan varmistamiseksi;
- kehitetään alueellisten järjestöjen kanssa johdonmukainen kehys, mukaan lukien käytännön toimet ja rahoitus, meressä olevien räjähtämättömien taisteluvälineiden, aktiivisten aseiden ja kemiallisten aseiden aiheuttamien uhkien käsittelemiseksi sekä aktiivista ja tehokasta seuranta ja poistamista innovatiivisella teknologialla ja mahdollisimman vähäisin ympäristövaikutuksin;

- parannetaan muun muassa avaruuspalveluja käyttämällä varhaisvaroitusta ja strategista ennakointia ilmastonmuutoksen vaikutuksista, erityisesti merenpinnan noususta, myrskyvuoksista ja ympäristön tilan heikkenemisestä;
- laaditaan satamia, rannikkoinfrastruktuuria sekä matkustaja-alusten turvallisuutta ja kuljetus- ja toimitusketjuja koskevia uusia riskinarviointeja ja valmius- ja palautumissuunnitelmia (EU:n ja kansallisella tasolla) ja vahvistetaan olemassa olevia arviointeja ja suunnitelmia;
- kannustetaan kyberuhkia koskevien parhaiden käytäntöjen vaihtoon merialan toimijoiden välillä ja vahvistetaan edelleen alusten kyberturvallisuutta Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) tasolla;
- lisätään merellistä tilannetietoisuutta arktisella alueella, mukaan lukien havainnointi avaruudesta käsin; jatketaan yhteistyötä kahdenvälisesti arktisen alueen rannikkovaltioiden kanssa ja tarvittaessa asiaankuuluvilla monenvälisillä foorumeilla arktisen politiikan täytäntöönpanon tukemiseksi⁵¹;
- arvioidaan, soveltuvatko sotilaalliseen toimintaan varatut tai käytetyt merialueet käytettäväksi merellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevissa hankkeissa;
- arvioidaan EU:n ulkopuolisten maiden ja toimijoiden meri-infrastruktuuriin tekemiä investointeja ulkomaisten suorien sijoitusten seurannasta annetulla asetuksella perustetun yhteistyömekanismin puitteissa.

⁵¹ 12870/21.

5. Valmiuksien parantaminen

Merellisten turvallisuusintressiensä edistämiseksi EU:n olisi nopeutettava sekä siviili- että sotilasvoimavarojen kehittämistä ja tarvittaessa otettava mukaan toimialan toimijoita. Euroopan merellisen turvallisuuden siviilinäkökohtia koskeva tutkimus- ja kehitystoiminta (T&K) sisältyy EU:n Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ”Kansalaisturvallisuus yhteiskunnassa” -klusteriin. Nykyisellä ja tulevalla T&K-toiminnalla tuetaan valmiuksien kehittämistä EU:n tasolla, mukaan lukien kriittisen meri-infrastruktuurin suojele, vedenalaisten uhkien hallinta, valmius ja reagointi ihmisen toiminnan aiheuttamiin katastrofeihin ja luonnonkatastrofeihin, matkustajameriliikenteen turvallisuus sekä räjähtämättömien taisteluvälineiden hallinta. Tähän otetaan tarvittaessa mukaan toimialan toimijoita.

Turvallisuuden ja puolustuksen alalla EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi kehitettävä kaikkia merivoimavaroja ja hyödynnettävä täysimääräisesti mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä asiaan liittyvien EU:n aloitteiden ja välineiden puitteissa, jotta voidaan varmistaa unionin määrätietoisempi läsnäolo merellä sekä kyky osoittaa voimaa⁵². Vahvistetuilla merivoimavaroilla olisi keskityttävä erityisesti varmistamaan EU:n häiriönsietokyky, kilpailukyky ja valvonta merialalla kautta linjan johdonmukaisesti Naton kanssa strategisen kompassin mukaisesti. Voimavarojen kehittämissuunnitelman meneillään olevassa tarkistuksessa⁵³ hyödynnetään muun muassa Venäjän Ukrainaan kohdistamasta sotilaallisesta hyökkäyksestä saatuja kokemuksia. Esimerkiksi Euroopan puolustusvirasto (EDA) tutkii keskeisiä teknologioita, joita tarvitaan merellä toimivien miehittämättömien ilma-alusten parvien hallintaan ja merenpohjan kriittisen infrastruktuurin suojeleluun.

⁵² Voimavarojen kehittämissuunnitelma, puolustusalan koordinoitussa vuotuisessa tarkastelussa yksilöidyt yhteistyömahdollisuudet, pysyvä rakenteellinen yhteistyö ja Euroopan puolustusrahasto.

⁵³ EDAn johtokunta käynnisti kesäkuussa 2022 virallisesti voimavarojen kehittämissuunnitelman tarkistamisen.

Strategisen kompassin ja puolustuksen koordinoitun vuotuisen tarkastelun (CARD)⁵⁴ mukaisesti kansallisilla ja monikansallisilla hankkeilla olisi pyrittävä sekä poistamaan kriittisten voimavarojen, kuten korvette-kokoisten alusten ja aluksilla olevien järjestelmien, hajanaisuutta että parantamaan yksittäisten alustojen operatiivista tehokkuutta. Useat vuosien 2019–2022 CARD-sykleissä yksilöidyt yhteistyömahdollisuudet ovat johtaneet pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY) puitteissa kehitettäviin, miehittämättömiä meritorjuntajärjestelmiä koskeviin hankkeisiin. Euroopan puolustusrahasto⁵⁵ tukee tutkimus- ja kehityshankkeita, jotka koskevat esimerkiksi merellistä tilannetietoisuutta, merivalvontavalmiuksia, kriittisen meri-infrastruktuurin suojelua ja vedenalaisia voimavaroja.

EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi pyrittävä vahvistamaan valmiuksiaan, joiden avulla ne voivat paremmin havaita epäilyttävät toimet ja suojella kriittistä vedenalaista infrastruktuuria. EU:n ja Naton olisi tarvittaessa koordinoitava tämän alan toimia, jotta voidaan varmistaa tulosten johdonmukaisuus silloin, kun vaatimuksissa on päällekkäisyyttä.

Tässä strategiassa EU:n keskeiset valmiuksien parantamista koskevat toimet ovat seuraavat:

- kehitetään sekä pinnalla että veden alla käytettävää turvallisuus- ja puolustusalan teknologiaa koskevia yhteisiä vaatimuksia ja käsitteitä, mukaan lukien merellinen tilannetietoisuus;
- rakennetaan yhteentoimivia miehittämättömiä järjestelmiä, joilla seurataan kriittistä meri-infrastruktuuria, torjutaan vihamielisten miehittämättömien ilma-alusten parvia jne.;

⁵⁴ Painopisteala ”eurooppalaiset pinta-alusluokan partioveneet”.

⁵⁵ Euroopan puolustusrahaston tavoitteena on vahvistaa EU:n puolustusteollisuuden kilpailu- ja innovointikykyä. Näin ollen se edistää jäsenvaltioiden sotilaallisten voimavarojen kehittämistä.

- vahvistetaan nykyaikaisia miinojen torjuntatoimia esimerkiksi kehittämällä EU:n toiminta-ajatus;
- tuetaan yhteisten parannettujen merivalvontalentokoneiden kehittämistä;
- kehitetään yhteisiä testaus- ja kokeilutoimia, jotta voidaan kehittää uusia ja korkeatasoisia merellisiä valmiuksia.

6. Koulutus

Korkeatasoinen erikoiskoulutus ja -osaaminen ovat välttämättömiä, jotta EU voi vastata nykyisiin ja tuleviin merellisen turvallisuuden haasteisiin. Uusien hybridi- ja kyberuhkien torjuminen edellyttää, että toimijoilla on vahvat digitaaliset taidot, ja erityisiä uudelleen- ja täydennyskoulutusohjelmia.

Ratkaisut, jotka koostuvat sotilaskoulutusohjelmien välisistä vaihdoista ja yhteisistä koulutusohjelmista EU:n jäsenvaltioiden laivastojen ja eri instituutioiden välillä, edistävät yhteentoimivuutta ja auttavat EU:ta vastaamaan uusiin uhkiin tehokkaammin, koordinoitummin ja kattavammin.

Rannikkovartiostotoimintoja koskevan eurooppalaisen yhteistyön käsikirjan yhteydessä on laadittu koulutusluettelo, joka kattaa kaikki EU:n virastojen eri merialoilla järjestämät kurssit. Käsikirjaa päivitetään jatkuvasti tarpeiden ja kehityksen mukaisesti. Menestyksestä European Coast Guard Functions Training Academy Network -hanketta (ECGFA NET) ja rannikkovartiostojen tehtäviä koskevaa yhdenmukaistettua koulutuskurssia olisi jatkettava, erityisesti vaihto-ohjelmaa, joka koskee naapurimaita ja alueellista yhteistyötä EFCAn tiiviissä yhteistyössä EMSAn ja Frontexin kanssa toteuttaman erityisen hankkeen kautta. EMSA kehittää parhaillaan myös merialan kyberturvallisuutta koskevaa kurssia. Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus (Hybrid CoE) järjestää kursseja ja konferensseja merialaan vaikuttavista hybridiuhkista. Sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä EU:n merellisen turvallisuuden alalla olisi tuettava edistämällä naisten pääsyä korkeatasoiseen tekniseen koulutukseen.

Euroopan turvallisuus- ja puolustusakatemia (ETPA)⁵⁶ tarjoaa EU-tason koulutusta sekä siviili- että sotilashenkilöstölle edistääkseen yhteistä käsitystä merelliseen turvallisuuteen liittyvistä haasteista ja lisätäkseen tietoisuutta EU:n kasvavasta roolista tällä alalla. ETPAn tuella kuusi eurooppalaista meriakatemiaa työstää parhaillaan sisältöä yhteistä kansainvälistä merivoimien koulutusjaksoa varten.

⁵⁶ ETPA tarjoaa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) puitteissa EU-tason koulutusta unionin yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) alalla. Sen tavoitteena on kehittää ja edistää yhteistä käsitystä YTPP:stä siviili- ja sotilashenkilöstön keskuudessa sekä tunnistaa ja levittää koulutustoimiensa avulla YTPP:n eri kysymyksiin liittyviä hyviä käytäntöjä. Näin ETPA täydentää kansallisia toimia koulutuksen alalla.

Tässä strategiassa EU:n keskeiset koulutusta⁵⁷ koskevat toimet ovat seuraavat:

- parannetaan kyber-, hybridi- ja avaruusalan turvallisuusosaamista tukemalla eri oppilaitosten ja toimivaltaisten kansallisten tai EU:n elinten tarjoamia uusia ja olemassa olevia kursseja sekä siviili- että sotilasaloilla;
- toteutetaan EU:n ulkopuolisille kumppaneille avoimia kohdennettuja koulutusohjelmia, joilla pyritään puuttumaan nykyisiin ja uusiin merelliseen turvallisuuteen kohdistuviin uhkiin;
- kehitetään kansainvälinen merivoimien koulutusjakso nuorten upseerien vaihtoa koskevan eurooppalaisen aloitteen (EMILYO) puitteissa⁵⁸;
- toteutetaan yhteisiä siviili- ja sotilasharjoituksia sekä virastojen välisiä harjoituksia sellaisten skenaarioiden pohjalta, joissa on kyse jaetusta toimivallasta tai voimavarojen yhteiskäytöstä.

⁵⁷ Myös osana osaamisen teemavuotta.

⁵⁸ <http://www.emilyo.eu/>; EMILYO-ohjelma ei ole sidoksissa Erasmus+ -ohjelmaan.

V VÄLINEET, JOILLA TUETAAN MERELLISTÄ TURVALLISUUTTA KOSKEVIA EU:N TOIMIA

Tarkistettu strategia olisi pantava täytäntöön yhdenmukaista lähestymistapaa noudattaen, jotta voidaan maksimoida synergiaedut ja ottaa käyttöön täydentäviä EU:n välineitä. Tämän olisi sisällettävä seuraavat:

- Euroopan puolustusrahaston T&K-puolustushankkeet EU:n jäsenvaltioiden asevoimien voimavarojen parantamiseksi;
- Euroopan rauhanrahasto talousarvion ulkopuolisena rahoitusmekanismi yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla toteutettaville EU:n toimille, joilla on sotilaallista ja puolustuksellista merkitystä;
- merellisen turvallisuuden siviilivoimavaroihin liittyvä EU:n tutkimus ja innovointi erityisesti EU:n Horisontti Eurooppa -puiteohjelman klusterin 3 ”Kansalaisturvallisuus yhteiskunnassa” puitteissa.
- sisäisen turvallisuuden rahaston sekä rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen tarjoamat mahdollisuudet parantaa lainvalvonta- ja valvontatehtäviä merellä suorittavien jäsenvaltioiden rannikkovartiioviranomaisten valmiuksia;

- EU:n merioperaatiot (Atalanta- ja IRINI-operaatiot) ja nykyisen koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptin puitteet;
- unionin pelastuspalvelumekanismi erityisesti hyödyntämällä analyyttisiä ja reagointivalmiuksia sekä panemalla täytäntöön komission suositus katastrofivalmiutta ja -palautuvuutta koskevista tavoitteista;
- naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen ohjelma, jolla tuetaan kansainvälisiä kumppanuuksia merellisen turvallisuuden ja erityisesti merellisen tilannetietoisuuden lisäämiseksi;
- liittymistä valmisteleva tukiväline (2021–2017), IPA III, kun otetaan huomioon sen soveltamisala ja keskittyminen ehdokasmaihin;
- yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan määrärahat YTPP:n siviilioperaatioiden rahoittamiseksi;
- Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto (EMKVR), josta rahoitetaan merivalvontaa ja yhteistyötä rannikkovartiostojen tehtävien alalla;
- Euroopan aluekehitysrahasto ja Interreg-ohjelmat, joilla tuetaan investointeja rannikkoalueilla ja syrjäisimmillä alueilla sekä maissa, joilla on merirajoja EU:n kanssa;

VI TULEVAT TOIMET

Komissio ja korkea edustaja tekevät yhteistyötä neuvoston kanssa tämän tarkistetun strategian täytäntöönpanemiseksi edellä määritellyillä ja toimintasuunnitelmassa yksilöidyillä toiminta-aloilla käyttäen perustana EU:n merellisen turvallisuusstrategian saavutuksia vuodesta 2014 lähtien, hyödyntäen olemassa olevia välineitä ja politiikkoja ja noudattaen strategisen kompassin yleisiä ohjeita.

Neuvoston hyväksyttyä strategian komissio ja korkea edustaja toimittavat neuvostolle kolmen vuoden kuluttua yhteisen tilanneselvityksen jäsenvaltioiden toimittamien tietojen pohjalta.

EU:n merellinen turvallisuusstrategia – tarkistettu toimintasuunnitelma¹

Strateginen tavoite 1. Toimien tehostaminen merellä

Tavoitteet	Toimet	Aikataulu <i>Soveltuvin osin</i>	Asianomaiset toimijat ²
1.1. Laajennetaan EU:n roolia ja toimia EU:n merialueilla ja niiden ulkopuolella.	Vahvistetaan EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) merioperaatioita ja lujitetaan koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptin (CMP) täytäntöönpanoa.		
	1.1.1 Annetaan EU:n YTPP:n merioperaatioille (mukaan lukien Atalanta ja Irini) meri- ja ilmavoimavarat, jotka on lueteltu niiden yhteisissä joukkoluetteloissa.	2025	JV, EUH
	1.1.2 Harkitaan EUH:n ehdotusten pohjalta uusia tärkeitä merialueita, joilla CMP-konseptia voitaisiin soveltaa.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH

¹ EU:n merellinen turvallisuusstrategia (EUMSS) pannaan täytäntöön tällä toimintasuunnitelmalla ja yhdenmisen lähestymistavan puitteissa. Siinä hyödynnetään kaikkia asiaankuuluvia EU:n siviili- ja sotilaspolitiikkoja ja -välineitä ja koordinoidaan kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden politiikkoja ja toimia Euroopan, alueellisella ja kansallisella tasolla vahvistamalla niiden synergioita ja täydentävyyttä. Se edistää myös EU:n johdonmukaisempaa osallistumista ulkoisiin konflikteihin ja kriiseihin EU:n ja sen kansalaisten turvallisuuden parantamiseksi.

² Toimintasuunnitelmassa luetellut asianomaiset toimijat osallistuvat toimivaltuuksiensa, vastuualueidensa ja toimeksiantojensa mukaisesti. Tässä toimintasuunnitelmassa mainitut EU:n virastot on määritelty toimijoiksi toimintasuunnitelman eri toiminnaissa, eivätkä niille annetut tehtävät vaikuta virastojen hallintoneuvostojen menettelyihin ja päätöksiin, jotka koskevat virastojen osallistumista näihin toimiin. Komissio tai jäsenvaltiot voivat myös pyytää muita asiaankuuluvia EU:n virastoja tekemään yhteistyötä toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa. Virastot osallistuvat kansainväliseen työhön asianomaisten EU:n yksiköiden (”emopääosastojen”) kautta.

	Kehitetään yhteistyötä ja synergioita merellistä turvallisuutta koskevien jäsenvaltioiden johtamien ja EU:n aloitteiden välillä.			
	1.1.3	Edistetään synergioita EUNAVFOR Atalanta -operaation ja Euroopan johtaman Hormuzin salmen meritilannetietoisuutta koskevan operaation (EMASOH) välillä.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH
	1.1.4	Vahvistetaan johdonmukaisuutta ja koordinointia EU:n toimielinten toimien ja EU:n jäsenvaltioiden toimien välillä muun muassa CMP-konseptin avulla.	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EUH
	1.1.5	Tuetaan toimintaa Eurosurin fuusiopalveluilla ja tiedonvaihtovalmiuksilla, joita on saatavilla muun muassa CISEn ja yhdenmukaisen meripalvelujen (IMS) kautta, ja koordinoidaan seurantatoimia rajojen läheisillä alueilla.	Jatkuvalta pohjalta	Frontex, EMSA
	1.1.6	Tuetaan merenkulkualan henkilöstön koulutuskurssien (MSCO) perustamista jäsenvaltioissa tarjoamalla koulutusta ja pääsy Eurosurin valmiuksiin ja palveluihin.		
	1.1.7	Varmistetaan, että EU:n toiminta merellä ja maalla täydentää EU:n yhdenmukaisesti lähestymistapaa edistämällä yhteyksiä rannikkovartiostojen tehtäviä koskevaan virastojen väliseen yhteistyöhön (kolmikantatyöjärjestely) ja monialaisten merioperaatioiden toiminta-ajatukseen, joka on kehitetty rannikkovartiostojen tehtäviä koskevan EU:n yhteistyön puitteissa ja jota rannikkovartiostoviranomaiset toteuttavat kyseisillä merialueilla.	Vuodesta 2023 alkaen, jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EUH, EFCA, EMSA, Frontex
	1.1.8	Edistetään synergioita, jos se on tarkoituksenmukaista ja oikeudellisesti mahdollista, YTPP:n toimien ja rannikkovartiostojen	Vuodesta 2023 alkaen,	JV, KOM, EUH, EFCA,

		tehtäviä koskevan virastojen välisen yhteistyön puitteissa kehitettyjen monialaisia merioperaatioita koskevien toiminta-ajatusten välillä.	jatkuvalta pohjalta	EMSA, Frontex
	Asiaankuuluvilla merialueilla eri puolilla EU:ta			
	1.1.9	Järjestetään merelliseen turvallisuuteen liittyviä harjoituksia, muun muassa vuosittaisia jäsenvaltioiden merivoimien ja rannikkovartiostojen harjoituksia, joihin osallistuu merivoimia ja meriturvallisuudesta vastaavia viranomaisia mahdollisimman monesta jäsenvaltiosta. Tarkoituksena on parantaa varautumista ja valmiuksia vastata perinteisiin uhkiin sekä strategisessa tavoitteessa 4 lueteltuihin riskeihin ja uhkiin.	Vuosittain alkaen vuodesta 2024.	JV, KOM, EUH (EUSE)
	1.1.10	Edistetään merellistä turvallisuutta ja sisällytetään se työhön, joka liittyy EU:n merialueita koskeviin strategioihin ja aloitteisiin ja tarvittaessa asiaankuuluviin makroaluestrategioihin.	Vuodesta 2023 alkaen, jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EUH
	Arktinen alue			
	1.1.11	Varmistetaan Jäämeren uusien reittien riittävä satelliittiseuranta ja pyritään niiden riittäviin SATCOM- ja PNT-palveluihin muun muassa Copernicus-ohjelman valmiuksien (kuten sen meripalvelun (CMEMS) ja merivalvonnan (CMS) ³) avulla tilannetietoisuuden parantamiseksi.	Vuoteen 2025 mennessä	JV, KOM, EMSA
	1.1.12	Osallistutaan tarvittaessa Arktisen neuvoston työhön ja siihen liittyviin foorumeihin.	Jatkuvalta pohjalta	JV, EUH, KOM

³ <https://marine.copernicus.eu/>

	Atlantin valtameri			
	1.1.13	Tuetaan huumekaupan vastaisia operaatioita vaihtamalla tietoja ja toteuttamalla yhteisiä operaatioita, myös lähtömaissa/-satamissa ja EU:n määräsatamissa ja satamarakenteissa, mukaan lukien Karibianmerellä.	Vuodesta 2023 alkaen, jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, MAOC-N, EMSA, Europol, Frontex
	1.1.14	Perustetaan merellistä turvallisuutta koskeva yhteistyö Atlantin valtameren alueen kumppaneiden kanssa, mukaan lukien Afrikan ja Amerikkojen kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen kanssa.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH
	1.1.15	Määritellään ja edistetään alueellisia merellisten valmiuksien kehittämistoimia, joilla laajennetaan olemassa olevia merellisen turvallisuuden valmiuksien kehittämisohjelmia (esim. Rabatin prosessi), parannetaan niiden koordinoitua ja kehitetään vastaavia aloitteita kumppanimaiden ja alueellisten järjestöjen kanssa.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2024 alkaen	JV, EUH, KOM
	1.1.16	Järjestetään yhteisiä harjoituksia ja satamakäyntejä samanmielisten rannikkomaiden kanssa EU:n roolin vahvistamiseksi globaalina merellisen turvallisuuden tarjoajana ja vahvistetaan merellistä turvallisuutta koskevaa yhteistyötä.	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EUH
	Itämeri			
	1.1.17	Perustetaan mekanismi, jossa komissio, Itämeren valtioiden neuvosto (CBSS) ja Helsingin komissio (HELCOM) koordinoivat tieteellisiä toimia, operaatioita ja tietojen jakamista Itämeressä olevien räjähtämättömien taisteluvälineiden ja haaksirikoista aiheutuvien mahdollisten öljyvuotojen torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH

		täytäntöönpanemiseksi.		
	1.1.18	Kehitetään alueellisella tasolla väline, joka mahdollistaa upotettuja ammuksia koskevien tietojen jakamisen, riskinarvioinnin suorittamisen ja parhaiden tapojen määrittämisen tavanomaisten ja kemiallisten ammusten poistamiseksi Itämerestä.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH
	1.1.19	Kehitetään ja parannetaan räjähtämättömien taisteluvälineiden käsittelyyn tarkoitettuja teknologioita ottamalla mukaan myös siviilitoimijoita ja edistetään yhteyksiä teollisuuteen.	Vuodesta 2024 alkaen, jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EUH
	1.1.20	Tehostetaan edelleen toimia, joiden tarkoituksena on suojella ihmishenkiä ja meriympäristöä, varmistaa merireittien turvallisuus ja helpottaa mereen liittyvän taloudellisen toiminnan kehittämistä, muun muassa käynnistämällä säännöllinen kampanja, jonka tavoitteena on puhdistaa Itämeri upotetuista ammuksista osana EU:n kattavaa vastausta räjähtämättömien taisteluvälineiden käsittelyyn.	Vuodesta 2024 alkaen, jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EUH
	Mustameri			
	1.1.21	Parannetaan valmiuksia reagoida koordinoitusti aseellisiin konflikteihin liittyvään meren pilaantumiseen muun muassa kehittämällä uusia koulutusohjelmia, jotta voidaan torjua eri lähteistä, kuten räjähtämättömistä taisteluvälineistä, kaivoksista, öljyvuodoista, uponneista aluksista jne. aiheutuvaa pilaantumista, joka saattaa vaikuttaa myös luonnon monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin. Tässä hyödynnetään myös Mustanmeren alueen yhteisen merialan toimintaohjelmaa ja Mustanmeren strategista tutkimus- ja innovointiohjelmaa (SRIA).	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EMSA

	1.1.22	Hyödynnetään EUSK:n ja muiden EU:n yksiköiden olemassa olevia valmiuksia ja tehostetaan nykyisiä valmiuksia havaita merimiinoja, mukaan lukien Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan yhteydessä käytettävät miinat, jotka vaarantavat laivaliikenteen ja merenkulun.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUSK
	Välimeren alue			
	1.1.23	Parannetaan samanmielisten Välimeren alueen kumppanimaiden valmiuksia ja jaetaan tarvittaessa tietoja, jotta voidaan parantaa kumppanimaiden valmiuksia suorittaa merivalvontatehtäviä, mukaan lukien luvottomien rajanylitysten ja rajat ylittävän rikollisen toiminnan havaitsemiseksi ja ehkäisemiseksi.	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EUH, Frontex
	1.1.24	Tehostetaan IRINI-operaation, EUBAM Libya -operaation ja asiaankuuluvien EU:n virastojen välistä koordinointia ja synergioita, jotta IRINI-operaation toimeksianto voidaan panna täysimääräisesti täytäntöön.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH, Frontex, EMSA, EUSK
	1.1.25	Tehostetaan IRINI-operaation ja asiaankuuluvien kumppaneiden välistä koordinointia hyödyntämällä paremmin olemassa olevia foorumeja (esim. Välimeren Shared Awareness and De-confliction -konferenssia (SHADE MED)) tietojen ja kokemusten vaihtoon ja kartoittamalla tapoja hyödyntää operatiivisia synergioita.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH
	1.1.26	Kehitetään koulutusta ja helpotetaan tietojen, asiantuntemuksen, teknisen avun, koulutuksen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa Välimeren unionin maiden välillä merellä tapahtuvan laittoman toiminnan torjumiseksi, muun muassa Välimeren rannikkovartiostofoorumin (MedCGFF) kautta ja Välimeren unionin	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM, Frontex, EMSA, EFCA

		kestävää sinistä taloutta koskevan julistuksen ⁴ mukaisesti.		
	1.1.27	Määritellään ja edistetään alueellisia merellisten valmiuksien kehittämistoimia, joilla laajennetaan olemassa olevia merellisen turvallisuuden valmiuksien kehittämisohjelmia (esim. Rabatin prosessi), parannetaan niiden koordinoitua ja kehitetään vastaavia aloitteita kumppanimaiden ja alueellisten järjestöjen kanssa.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2024 alkaen	JV, EUH, KOM
	1.1.28	Pannaan täytäntöön Välimeren yleisen kalastuskomission (GFCM) suositukset / kansainvälinen tarkastusohjelma / pilottihankkeet kalavarojen kestävyysparantamiseksi, jotta voidaan tukea LIS-kalastuksen torjuntaa.	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EFCA
	1.1.29	Järjestetään yhteisiä harjoituksia ja satamakäyntejä samanmielisten rannikkomaiden kanssa EU:n roolin vahvistamiseksi globaalina merellisen turvallisuuden tarjoajana ja vahvistetaan merellistä turvallisuutta koskevaa yhteistyötä.	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EUH
	Pohjanmeri			
	1.1.30	Toteutetaan Pohjanmeren altaan kattava kartoitus, jotta voidaan tehdä riskinarviointi ja määrittää parhaat tavat poistaa tavanomaiset ja kemialliset ammukset.	Vuoden 2025 loppuun mennessä	KOM, JV
	Tärkeät merialueet			
	1.1.31	Tehostetaan tukea laittoman ja luvattoman toiminnan torjumiseksi merellä, ihmiskauppa, huumausainekauppa, merirosvous ja LIS-	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EUH

⁴ Välimeren unionin kestävää sinistä taloutta koskevan julistuksen 71 artikla: Ministerit ovat tyytyväisiä MedCGFF:n aktiiviseen rooliin alueellisen yhteistyön tehostamisessa ja molemminpuolisesti tärkeiden ja yhteistä etua koskevien merialan kysymysten ymmärtämisen edistämiseksi yli rajojen ja eri aloilla, sekä siviili- että sotilasaloilla, ja kehottavat foorumia kehittämään koulutustoimia ja helpottamaan edelleen tietojen, asiantuntemuksen, teknisen avun, koulutuksen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa merellä tapahtuvan laittoman toiminnan torjumiseksi.

		kalastus mukaan luettuina.		
	Guineanlahden alue			
	1.1.32	Jatketaan tukea merellistä turvallisuutta koskevalle Yaoundén arkkitehtuurille, myös Guineanlahden alueellinen tietoverkko -ohjelman (GoGIN) kautta, ja parannetaan oikeusvaltioperiaatetta ja kansallisia oikeudellisia kehyksiä alueella, muun muassa käynnissä olevien SWAIMS- ja PASSMAR-ohjelmien avulla niiden päätökseen saattamiseen asti vuonna 2024 ja sen jälkeen niitä seuraavan alueellisen meriturvallisuusohjelman sekä GoGIN II- ja YARIS-foorumien kautta.	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EUH, EMSA
	1.1.33	Vahvistetaan johdonmukaisuutta EU:n toimielinten ja EU:n jäsenvaltioiden toimien välillä erityisesti vakiinnuttamalla CMP-konsepti Guineanlahdella.	Jatkuvalta pohjalta	JV, EUH, KOM
	Intian valtameren ja Tyynenmeren muodostama indopasifinen alue			
	1.1.34	Parannetaan tietojenvaihtomekanismeja ja mahdollistetaan meritietojen yhdistämiskeskusten väliset yhteydet kehittämällä ja laajentamalla CRIMARIO:n IORIS-foorumin käyttöä ja SHARE.IT-aloitetta.	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EUH
	1.1.35	Järjestetään yhteisiä harjoituksia ja satamakäyntejä indopasifisen alueen samanmielisten kumppaneiden kanssa käyttäen etenkin IORIS-foorumia yhteistyövälineenä.	Vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM, EUH
	1.1.36	Vahvistetaan johdonmukaisuutta EU:n toimielinten ja EU:n jäsenvaltioiden toimien välillä sekä valmiuksien kehittämisohjelmien välillä, myös CMP-konseptin avulla luoteisella Intian valtamerellä.	Vuodesta 2023 alkaen	

	1.1.37	Tehostetaan merellistä turvallisuutta koskevaa yhteistyötä kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen, erityisesti Kaakkois-Aasian maiden liiton (ASEAN), kanssa ja pyritään muun muassa saamaan vuoropuhelukumppanin asema Intian valtameren reunajärjestössä (IORA).	Vuodesta 2023 alkaen	
	1.1.38	Jatketaan MASE-ohjelman (toiminnan loppuunsaattamiseen vuonna 2023 saakka) ja Djiboutin käytännesääntöjen puitteissa luodun läntisen Intian valtameren merellisen turvallisuusarkkitehtuurin tukemista Saharan eteläpuolista Afrikkaa koskevan tulevan alueellisen meriturvallisuusohjelman kautta.	Vuodesta 2024 alkaen	KOM, EUH
	1.1.39	Jatketaan EUNAVFOR Atalanta -operaation edistämistä kehyksenä merellisen turvallisuuden tarjoamiselle sen toimeksiannon puitteissa ja tehostetaan toimintaa merellä samanmielisten maiden ja järjestöjen kanssa, myös ottaen huomioon CMP-konsepti luoteisella Intian valtamerellä.	Jatkuvalta pohjalta	JV, EUH
1.2 Edistetään kansainvälisen oikeuden kunnioittamista ja torjutaan merellä tapahtuvaa laitonta toimintaa	Edistetään YK:n merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS) ja muiden merelliseen turvallisuuteen liittyvien kansainvälisten oikeudellisten asiakirjojen noudattamista.			
	1.2.1	Edistetään merelliseen turvallisuuteen liittyvien kansainvälisten oikeudellisten asiakirjojen, erityisesti UNCLOSin, noudattamista ja kannustetaan niiden allekirjoittamiseen ja ratifiointiin sekä parhaiden käytäntöjen jakamiseen rannikkovaltioiden ja kumppaneiden kanssa merelliseen turvallisuuteen liittyvän kansainvälisen oikeuden osalta asianmukaisilla foorumeilla.	Jatkuvalta pohjalta vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH
	1.2.2	Tehdään yhteistyötä kumppanimaiden kanssa parhaiden käytäntöjen	Jatkuvalta	JV, KOM,

		ja luottamusta lisäävien toimenpiteiden jakamiseksi, jotta voidaan edistää kansainvälisen oikeuden täytäntöönpanoa suhteissa kyseisiin kumppanimaihin.	pohjalta vuodesta 2023 alkaen	EUH
	Edistetään ja kehitetään merelliseen turvallisuuteen liittyviä näkökohtia IMOn ja EU:n oikeudellisten kehysten puitteissa.			
	1.2.3	Tehdään yhteistyötä kumppanimaiden kanssa merellistä turvallisuutta koskevien kysymysten ratkaisemiseksi varmistamalla esimerkiksi IMOn oikeudellisten asiakirjojen noudattaminen ja erityisesti alusten ja satamarakenteiden kansainvälisen turvasäännösten (ISPS) täytäntöönpanemiseksi.	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EMSA
	1.2.4	Edistetään ja kehitetään komission MARSEC-ohjeita, mukaan lukien kyberturvallisuutta koskevia suuntaviivoja, IMOn sääntöjen mukaisesti satamien ja alusten turvallisuuden valvontatoimien edistämiseksi.	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EMSA
	1.2.5	Toteutetaan säännöllisesti vuosittain riittävä määrä komission suorittamia meriturvallisuustarkastuksia EU:n merellistä turvallisuutta koskevan lainsäädännön soveltamisen seuraamiseksi jäsenvaltioissa; tutkitaan edelleen tapoja parantaa merellistä turvallisuutta, myös kyberturvallisuutta, erityisesti meriliikenteen osalta matkustaja-alukset mukaan luettuina.	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EMSA
	Tuetaan laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen (LIS-kalastus) torjuntaa EU:n konsolidoidun lähestymistavan ja parhaiden käytäntöjen mukaisesti.			
	1.2.6	Tuetaan edelleen jäsenvaltioita yhteisissä toimissa ja kalastuksenvalvontatoimissa ja pannaan samalla täytäntöön EFCA:n yhteiskäyttösuunnitelmia, joilla voidaan mahdollistaa jatkuva tietojenvaihto ja tiedustelu- ja valvontatoimet, jotka on suunniteltu riskinarvioinnin tulosten perusteella.	Jatkuvalta pohjalta, meneillään	Jäsenvaltiot, KOM, EFCA

	1.2.7	Edistetään virastojen välistä yhteistyötä, mukaan lukien tietojenvaihtoa, seurannan, valvonnan ja tarkkailun parantamiseksi ja tuetaan EU:n ja EU:n ulkopuolisten maiden kalastusviranomaisia ⁵ (mukaan lukien kansallisia ja alueellisia kalastuksenseurantakeskuksia) sovellettavan alueellisen ja kansallisen lainsäädännön täytäntöönpanossa.	Meneillään	JV, KOM, EFCA, EMSA, Frontex
	1.2.8	Tuetaan jäsenvaltioiden rannikkovartiostoja ja merivoimia palvelujen tarjoamisessa asiaankuuluvilla alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen (RFMO) yleissopimusalueilla merenkulkijoiden, kalastusalusten ja laivastojen turvallisuuden varmistamiseksi (esim. merirosvoukselta) sekä parannetaan pakkotyön ja vakavien työrikkomusten valvontaa merellä ja estetään ne paremmin.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM
	1.2.9	Toteutetaan toimia, joilla valvotaan ja estetään pakkotyö ja vakavat työrikkomukset merellä.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM
	Tehostetaan rajavalvontaa ja rajat ylittävän rikollisen toiminnan, kuten maahantulijoiden tai tavaroiden salakuljetuksen ja ihmiskaupan, torjuntaa painottaen EU:n alueita, joihin muuttopaine sekä laitton ja luvaton hiilivetyjen etsintä- ja poraustoiminta erityisesti vaikuttaa.			
	1.2.10	Kehitetään johdonmukaisia ja tehokkaita toimia, joilla torjutaan meritse tapahtuvan muuttoliikkeen välineellistämistä ja ehkäistään, puretaan ja asetetaan syyteeseen maahantulijoita salakuljettavia ja ihmiskauppaa harjoittavia rikollisverkostoja.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH, Frontex, Europol, Eurojust

⁵ EU:n ja EU:n ulkopuolisten maiden viranomaisille annettava kalastusta koskeva tuki kuuluu EFCAn, jota myös muut virastot tukevat, toimeksiantoon. EU:n ulkopuolisten maiden kalastusviranomaisten tukeminen edellyttää Euroopan komission esittämää erityistä pyyntöä.

	1.2.11	Hyödynnetään eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen ⁶ täysimääräistä täytäntöönpanoa ja asiaankuuluvien toimijoiden (esim. Europol, Interpol ja UNODC) välistä jäsenneltyä yhteistyötä ja tehostetaan unionin pelastuspalvelumekanismin toimien tukemiseksi riskianalyysiä seurattavien merialueiden ja -satamien sekä jäljitettävien alusten ja ilma-alusten tunnistamiseksi, jotta voidaan torjua rajat ylittävää laitonta toimintaa.	Vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM, EMSA, Frontex
	1.2.12	Luodaan EU:n tilannekuva, joka kattaa myös rajan läheisen alueen, ja ylläpidetään sitä tietojenvaihdon, riskianalyysin sekä ennakoivan ilmavalvonnan ja partioinnin pohjalta.	Vuodesta 2024 alkaen	JV, Frontex
	1.2.13	Suojellaan EU:n jäsenvaltioiden merialueita laittomalta ja luvattomalta hiilivetyjen ja muiden resurssien etsintä- ja poraustoiminnalta kansainvälisen oikeuden, erityisesti YK:n merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS) mukaisesti.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH

Strateginen tavoite 2. Yhteistyö kumppaneiden kanssa

Tavoitteet	Toimet	Aikataulu <i>Soveltuvin osin</i>	Asianomaiset toimijat
------------	--------	-------------------------------------	-----------------------

⁶ Asetus (EU) 2019/1896

2.1 Tehostetaan yhteistyötä samanmielisten ja strategisten kumppaneiden kanssa	Tehostetaan yhteistyötä samanmielisten ja strategisten kumppaneiden kanssa.			
	2.1.1	Lisätään EU:n osallistumista merialan SHADE-mekanismeihin, mukaan lukien GoG SHADE -mekanismin alatyöryhmien työhön. Osallistutaan G7-ryhmän alaisuudessa toimivan merenkulun turvallisuutta Guineanlahdella käsittelevän tukiryhmän (Friends of the Gulf of Guinea, G7++FOGG) ja sen alatyöryhmien työhön. Osallistutaan Djiboutin käytäntöjen ja niitä koskevien alatyöryhmien työhön.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH, KOM
	2.1.2	Tehostetaan vuoropuhelua ja yhteistyötä kolmansien maiden ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa yhteistä etua koskevista merelliseen turvallisuuteen liittyvistä kysymyksistä, kuten valvonnasta ja kriittisen meri-infrastruktuurin suojelusta.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH, KOM
	2.1.3	Tuetaan kumppanimaita niiden meriasioiden hallinnointia koskevien valmiuksien sekä oikeusvaltion, mukaan lukien oikeudellisten loppumenettelyjen ⁷ , ja niiden sotilaallisten ja merivoimien voimavarojen kehittämisessä muun muassa Euroopan rauhanrahaston avulla.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH
	2.1.4	Toteutetaan tutkimuksia, jotka syventävät käsitystä siitä, kuinka yritykset ja kauppa ovat riippuvaisia tärkeimmistä satamista ja merien viestintäyhteyksistä EU:ssa ja sen ulkopuolella, ja kehitetään tietojenvaihdon muotoja tärkeimpien tuonnista ja viennistä riippuvaisten yritys- ja teollisuustoimijoiden kanssa sekä laivayhtiöiden kanssa keskinäisen ymmärtämyksen lisäämiseksi merellisen turvallisuuden ja merien viestintäyhteyksien	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH, KOM

⁷ Menettelyt, jotka liittyvät merenkulkurikoksiin, erityisesti merirosvoukseen ja merellä tapahtuneisiin aseellisiin ryöstöihin, osallistumisesta epäiltyjen syytteenpanoon.

		merkityksestä.		
	Tehostetaan yhteistyötä ja lisätään operatiivista vuorovaikutusta merellä kaikkien kumppaneiden kanssa.			
	2.1.5	Lähetetään EU:n yhteyshenkilöitä alueellisiin meritietojen yhdistämiskeskukseen tärkeillä merialueilla helpottamaan tietojenvaihtoa ja yhteistyötä EU:n ja sen kumppaneiden välillä ja tarvittaessa arvioimaan, voidaanko näitä yhdistämiskeskustoja yhdistää suoraan asiaankuuluviin EU:n merivalvontajärjestelmiin.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH
	2.1.6	Edistetään sellaisten IORIS-/YARIS-foorumien kaltaisten foorumien käyttöä jäsenvaltioiden merivoimissa, joita käytetään CMP-konseptin yhteydessä ulkoiseen viestintään ja harjoituksissa rannikkovaltioiden ja -kumppaneiden kanssa.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH, EDA
	2.1.7	Perustetaan siviilialan yhteistyövälineitä EU:n jäsenvaltioiden ja EU:n virastojen toteuttamien merioperaatioiden välille.	Vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM, EUH, EDA, EMSA, Europol, EUSK, Frontex
	Sisällytetään merellinen turvallisuus suhteisiin kumppanimaiden ja alueellisten järjestöjen kanssa.			
	2.1.8	Kehitetään yhteyksiä kumppanimaihin ja alueellisiin järjestöihin osallistumalla merelliseen turvallisuuteen liittyviin yhteishankkeisiin tarpeen mukaan.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH
	2.1.9	Kehitetään rannikkovartiostotoimintojen yhteistyötä kumppanimaiden kanssa nykyisten tai tulevien työjärjestelyjen ja asemaa koskevien sopimusten puitteissa muun muassa merivalvonnan vahvistamiseksi.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH, Frontex, EMSA, EFCA

2.2 Tehdään yhteistyötä EU:n ulkopuolisten kumppaneiden kanssa merivalvonnan tehostamiseksi	Tehdään yhteistyötä EU:n ulkopuolisten kumppaneiden kanssa merivalvontatietojen jakamista koskevien yhteentoimivuusratkaisujen löytämiseksi.			
	2.2.1	Säilytetään tuki läntisen Intian valtameren alueelliselle merelliselle turvallisuusarkkitehtuurille.	Jatkuvalta pohjalta	KOM, EUH
	2.2.2	Parannetaan tietojenvaihtoa kumppanimaiden kanssa Eurosurin puitteissa ja ottamalla käyttöön erityisiä tilannekuvia (eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen 27 artikla).	Vuoden 2024 loppuun mennessä	JV, KOM, EUH, EDA, Frontex
	Vahvistetaan merellisiä turvallisuusarkkitehtuureja ja virastojen välistä yhteistyötä strategisesti tärkeillä merialueilla.			
	2.2.3	Tuetaan merellisten valmiuksien kehittämistä ja parannetaan merellistä tilannetietoisuutta indopasifisella alueella MASE-ohjelman kautta sen päätökseen saattamiseen asti joulukuussa 2023 ja sen jälkeen vuonna 2024 käynnistyvän seuraavan alueellisen meriturvallisuusohjelman sekä CRIMARIO-hankkeen, mukaan lukien IORIS-foorumin, kautta.	Jatkuvalta pohjalta	KOM, EUH
	2.2.4	Vahvistetaan synergioita Ecofish- ja PSP-ohjelmien sekä CRIMARIO-hankkeen ja MASE-ohjelman välillä viimeksi mainitun päätökseen saattamiseen asti ja sen jälkeen seuraavan alueellisen meriturvallisuusohjelman kautta.		KOM, EUH
	2.2.5	Tuetaan merellistä turvallisuutta koskevan Yaoundén arkkitehtuurin täytäntöönpanoa Guineanlahden alueella GoGIN-ohjelman ja		KOM, EUH

		YARIS-foorumin kautta ja yhteistyössä asiaankuuluvien kumppaneiden kanssa.		
2.3 Tehostetaan yhteistyötä kahden- ja monenvälisellä tasolla	Tehostetaan yhteistyötä kahden- ja monenvälisellä tasolla.			
	2.3.1	Syvennetään merellistä turvallisuutta koskevaa yhteistyötä Naton kanssa yhteisten julistusten ja yhteisten ehdotusten hyväksytyissä puitteissa, mukaan lukien häiriönsietokykyä koskeva EU:n ja Naton jäsenneilty vuoropuhelu, kunnioittaen täysin keskinäisen avoimuuden ja läpinäkyvyyden, vastavuoroisuuden ja osallistavuuden periaatteita sekä molempien organisaatioiden päätöksenteon itsenäisyyttä. ⁸	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH, EDA
	2.3.2	Vahvistetaan yhteistyötä IMon ja alueellisten meriyleissopimusten kanssa sellaisiin tahallisiin laittomiin tekoihin liittyvien uhkien torjumiseksi, jotka voivat vaikuttaa aluksiin ja satamarakenteisiin maailmanlaajuisesti.	Vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM, EMSA, HELCOM, OSPAR, Barcelonan yleissopimus
	2.3.3	Vahvistetaan yhteistyötä UNODC:n kanssa merellä tai meritse tapahtuvan kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa.	Vuodesta 2024 alkaen	JV, EUH, Frontex

Strateginen tavoite 3. Johtoasema merellisen tilannetietoisuuden alalla

Tavoitteet	Toimet	Aikataulu <i>Soveltuvin osin</i>	Asianomaiset toimijat
------------	--------	-------------------------------------	-----------------------

⁸ Yhteistyön aloista ks. kolmas yhteinen julistus EU:n ja Naton yhteistyöstä, 10. tammikuuta 2023 (<https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2023/01/10/eu-nato-joint-declaration-10-january-2023/>)

3.1. Lisätään EU:n merellistä tilannetietoisuutta	Varmistetaan turvallinen ja nopea tietojenvaihto kaikkien asiaankuuluvien alojen ja järjestelmien välillä EU:ssa ja EFTAssa			
	3.1.1	Käynnistetään CISEn operatiivinen vaihe, mukaan lukien CISEn turvallisuusluokitellun verkoston toteuttaminen.	Vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM, EMSA ⁹
	3.1.2	Rohkaistaan ja kannustetaan jäsenvaltioiden tiettyjä rannikkovartiosto- ja sotilasviranomaisia liittymään CISE-yhteisöön.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	KOM, EMSA
	3.1.3	Käytetään CISEä merivalvontatietojen vaihtoon, häiriönsietokyvyn parantamiseen ja kriittisen meri-infrastruktuurin suojeluun (esimerkiksi merenalaiset kaapelit, putkistot ja avomerellä uusiutuvaa energiaa tuottavat laitokset).	Vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM, EDA, EUSK, EMSA
	3.1.4	Harkitaan CISEn käyttöä tietojenvaihtoon virastojen välisessä yhteistyössä jo olemassa olevien verkostojen täydentämiseksi.	Jatkuvalta pohjalta, sitten kun CISE on toiminnassa.	JV, EFCA, EMSA ja Frontex
	3.1.5	Tuetaan merellistä tilannetietoisuutta koskevan ohjelman perustamista puolustuslalle ja samalla varmistetaan synkronointi asiaankuuluvien siviilialan sidosryhmien kanssa.	Vuoteen 2024 mennessä	JV, EDA
	Tehostetaan tietojenvaihtoa siviili- ja sotilasalan merenkulkuviranomaisten välillä.			
	3.1.6	Vahvistetaan Marsur-verkostoa ja varmistetaan operatiivinen tietojenvaihto Marsurin ja CISEn välillä (mukaan lukien turvallisuusluokitellut ja turvallisuusluokittelemattomat tiedot).	Vuoden 2024 loppu	KOM, EMSA, EDA, EUSK, JV

⁹ Kunkin tässä toimintasuunnitelmassa luetellun toimen operatiivinen vaihe ja ajoitus edellyttävät tehtävän käynnistämistä EMSAn johtokunnan hyväksynnän jälkeen.

	3.1.7	Vahvistetaan EU:n kansallisten merioperaatiokeskusten keskinäistä viestintää ja koordinointia käyttämällä CISEä ja Marsuria, soveltuvissa tapauksissa alueellisesti, yhdennetyn merivalvonnan jatkamiseksi ja parantamiseksi EU:n merialueilla.	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EDA, EUH (EUSE), EMSA
	3.1.8	Vahvistetaan Afrikan sarven meriturvallisuuskeskusta merellisen tilannetietoisuuden parantamiseksi meriliikenteen kannalta ratkaisevan tärkeillä alueilla.	Jatkuvalta pohjalta	JV, EUH
	Tehostetaan merivalvontaa ja tietojenvaihtoa käyttäen avaruusperusteisia valmiuksia, RPAS-järjestelmää ja muita kehitteillä olevia teknologioita, myös EU:n ulkorajojen suojelemiseksi.			
	3.1.9	Mahdollistetaan asiaankuuluvien tietojen vaihto avaruusperusteisten valmiuksien ja merivalvontavälineiden välillä, joihin kuuluvat muun muassa CISE ja Marsur.	Vuoden 2024 loppu	JV, KOM, EMSA, EDA, ESA, EUSK
	3.1.10	Hyödynnetään täysimääräisesti EU:n avaruushjelmien nykyisiä ja tulevia valmiuksia ja palveluja, kuten maanhavainnointiohjelmia (Copernicusta ja sen meripalvelua (CMEMS) ja merivalvontaa (CMS)), Galileo (ja sen uhkientorjuntajärjestelmää) ja EGNOS- ja IRIS-järjestelmiä ¹⁰ , muun muassa merivalvontaan ja meriympäristön ja ilmastomuutoksen seurantaan.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH, EMSA, EFCA, EUSK
	3.1.11	Edistetään merivalvontasovelluksiin liittyvää avaruusalan tutkimusta ja innovointia osallistamalla myös keskeiset toimijat ja teollisuus ja tuetaan EU:n satelliittikeskusta ja Copernicus-ohjelmaan sisältyvää	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EMSA, Frontex,

¹⁰ https://defence-industry-space.ec.europa.eu/welcome-iris2-infrastructure-resilience-interconnectivity-and-security-satellite-2022-11-17_en

		turvallisuutta koskevaa strategista tutkimusohjelmaa.		EUSK
	3.1.12	Parannetaan avaruusperusteisen teknologian integrointia kauko-ohjattaviin ilma-alusjärjestelmiin sekä tutka-asemiin, meripartioilma-aluksiin ja meritse kulkeviin (miehitettyihin ja miehittämättömiin) välineisiin käyttämällä innovatiivisia, kyberuhkille sietokykyisiä välineitä.	Jatkuvalta pohjalta vuodesta 2023 alkaen	JV, EMSA, Frontex, EUSK
	3.1.13	Tehostetaan rannikko- ja merivartioalusten harjoittamaa valvontaa ja täydennetään sitä digitaalisesti verkottuneilla korkealuokkaisilla laivastoalustoilla, mukaan lukien miehittämättömät alustat, kansallisten sääntöjen mukaisesti.	Pilottihanke toteutetaan vuoteen 2025 mennessä	JV, KOM, EUH, EDA, Frontex
	3.1.14	Hyödynnetään järjestelmällisesti innovatiivisia ratkaisuja (teknologiaa ja tietämystä), joita saadaan Horisontti 2020 -puiteohjelman rajaturvallisuutta ja ulkoista turvallisuutta koskevien ehdotuspyyntöjen puitteissa rahoitetusta EU:n siviiliturvallisuusalan tutkimus- ja innovointitoiminnasta, joka liittyy merelliseen turvallisuuteen, sekä asiaan liittyviä ehdotuspyyntöjä Horisontti Eurooppa -ohjelmassa.	Vuodesta 2023 alkaen	JV
	3.1.15	Harkitaan kiinteiden tutkien, optisten satelliittien ja hyperspektristen laitteiden käyttöönottoa strategisissa paikoissa, jotta voitaisiin paremmin havaita ja tunnistaa merellisiä turvallisuusuhkia, jos niin päätetään.	Jatkuvalta pohjalta	JV, EMSA, Frontex
	3.1.16	Edistetään Euroopan rannikkovartiostofoorumin ja Välimeren rannikkovartiostofoorumin puitteissa merellisen tilannetietoisuuden sekä EU:n ja kansainvälisen yhteistyön vahvistamista vaihtamalla parhaita käytäntöjä.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH, KOM, EFCA, EMSA, Frontex
	Merivalvontavalmiuksien kehittäminen			

	3.1.17	Harkitaan laitteiden ja järjestelmien, kuten pienten satelliittihankkeiden suunnittelun kehittämistä, jotta ne voidaan ottaa käyttöön satelliittiryhmissä, rannikkotutkajärjestelmissä ja osittain kiinteissä miehittämättömissä alustoissa merellä.	Vuodesta 2023 alkaen	KOM, JV
3.2 Tehdään yhteistyötä asianmukaisten EU:n ulkopuolisten kumppaneiden kanssa merivalvontatietojen jakamista koskevien yhteentoimivuusratkaisujen löytämiseksi	Tehdään yhteistyötä asianmukaisten EU:n ulkopuolisten kumppaneiden kanssa merivalvontatietojen jakamista koskevien yhteentoimivuusratkaisujen löytämiseksi			
	3.2.1	Tuetaan merellisten valmiuksien kehittämistä ja merellisen tilannetietoisuuden lisäämistä indopasifisella alueella MASE-ohjelman kautta sen päätökseen saattamiseen asti joulukuussa 2023 ja sen jälkeen vuonna 2024 käynnistyvän seuraavan alueellisen meriturvallisuusohjelman sekä CRIMARIO-hankkeen, mukaan lukien IORIS-foorumin, kautta.	Jatkuvalta pohjalta	KOM, EUH
	3.2.2	Tuetaan merellistä turvallisuutta koskevan Yaoundén arkkitehtuurin täytäntöönpanoa Guineanlahden alueella GoGIN-ohjelman ja erityisesti YARIS-foorumin kautta.	Meneillään	KOM, EUH
	3.2.3	Tuetaan samanmielisiä EU:n ulkopuolisia kumppaneita EU:n virastojen tuottamin satelliittikuvien ja analyysein erityisten hankkeiden yhteydessä, mukaan lukien LIS-kalastuksen osalta.	Meneillään	KOM, EUH, EFCA, EUSK

Strateginen tavoite 4. Riskien ja uhkien hallinta

Tavoitteet	Toimet	Aikataulu <i>Soveltuvien osin</i>	Asianomaiset toimijat
------------	--------	--------------------------------------	-----------------------

4.1 Kehitetään edelleen tietoisuutta ja valmiutta torjua ilmastonmuutokseen ja ympäristön tilan heikkenemiseen liittyviä uhkia	4.1.1	Vahvistetaan koordinointi- ja toimintavalmiuksia merellä sattuvien vaaratilanteiden ja katastrofien varalta ottamalla asianmukaisesti huomioon EMSAn isännöimät järjestelmät ja unionin pelastuspalvelumekanismi sekä vahvistamalla ja/tai kehittämällä yhdennettyä lähestymistapaa ja nopeaa toimintaa merellä tapahtuvien vaaratilanteiden hallintaan.	Jatkuvalta pohjalta	JV, KOM, EUH, EDA, EMSA
	4.1.2	Lisätään tietoa ilmastonmuutoksen, merenpinnan nousun, myrskyvuoksien ja ympäristön tilan heikkenemisen vaikutuksista merelliseen turvallisuuteen ja puututaan niihin liittyviin riskeihin ja uhkiin.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	KOM, EUH, JV, EDA, EUSK
	4.1.3	Vahvistetaan merellistä tilannetietoisuutta, varhaisvaroitusta ja strategista ennakkointia ilmastonmuutoksen ja ympäristön tilan heikkenemisen vaikutuksista merelliseen turvallisuuteen, muun muassa helpottamalla valtameriä koskevien havainnointitietojen keruuta ja vaihtoa, riskinarvioinnin perusteella.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	KOM, EUH, JV, EDA, Frontex, EUSK
	4.1.4	Laajennetaan toimivaltaisten viranomaisten järjestämää koulutusta ja harjoituksia, joissa koulutetaan varautumaan ilmastonmuutoksen ja ympäristön tilan heikkenemisen vaikutuksiin merelliseen turvallisuuteen ja reagoimaan niihin.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM, EUH
	4.1.5	Edistetään valtamerten digitaalisen kaksosen (DTO) kehittämistä merellisen turvallisuuden näkökulmasta, jotta voidaan puuttua merellisen turvallisuuden ja muuttuvan ympäristön ja ilmaston keskinäisiin vaikutuksiin.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM

	4.1.6	Harkitaan sellaisten alusten välisten operaatioiden käsittelyä, joita voidaan käyttää hybridi-iskuihin.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	KOM, JV, EUH
4.2 Parannetaan kriittisen meri-infrastruktuurin (johon kuuluvat esimerkiksi kaasuputket, merenalaiset kaapelit, satamat, merellä sijaitsevat energialaitokset, LNG-terminaalit ja kelluvat varastointi- ja kaasutusyksiköt) häiriönsietokykyä ja suojelua.	Vahvistetaan kriittisen meri-infrastruktuurin häiriönsietokykyä ja suojelua ottaen huomioon alueelliset erityispiirteet ja uhkatasot.			
	4.2.1	Edistetään alueellisia hankkeita kaikilla EU:n merialueilla kriittisen meri-infrastruktuurin häiriönsietokyvyn ja suojelun vahvistamiseksi, jotta voidaan turvata sellaisten prosessien kuten energian jakelun ja internet- ja dataliikenteen jatkuvuus, käytettävyys ja luottamuksellisuus.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH
	4.2.2	Laaditaan kriittistä meri-infrastruktuuria koskevat riskinarviointi- ja valmiussuunnitelmat / palautumissuunnitelmat (EU:n/kansallisella tasolla), joissa osallistetaan kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät, yksityinen sektori mukaan luettuna, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annetun direktiivin soveltamista (esimerkiksi liikennealan ja vesiliikenteen alan kriittisten toimijoiden riskinarviointiin).	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH, EUSE, EDA, EMSA
	4.2.3	Suoritetaan neuvoston suosituksen 15623/22 perustuvia meri-infrastruktuurin stressitestejä käyttäen soveltuvin osin INFRASTRESS-hankkeen yhteydessä kehitettyjä kriittisen infrastruktuurin stressitestimenetelmiä koskevia standardeja.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM
	4.2.4	Järjestetään EU:n tasolla säännöllisiä, täysimittaisia ja reaaliaikaisia meriharjoituksia, joissa keskitytään muun muassa satamien suojeluun ja kyber- ja hybridiuhkiin puuttumiseen ja	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH, ECGFF, EDA, Frontex,

		joissa tarvittaessa hyödynnetään myös unionin pelastuspalvelumekanismeja.		ENISA
	4.2.5	Tehostetaan jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä asiaankuuluvien EU:n virastojen tuella, jotta voidaan kehittää vedenalaista ja offshore-infrastruktuuria koskeva alueellinen valvontasuunnitelma, jonka tavoitteena on ehkäistä tällaiseen infrastruktuuriin kohdistuvia vihamielisiä tekoja. Tehostetaan yhteistyötä vaaratilanteiden arvioinnissa, siviili- ja sotilasviranomaisien välistä yhteistyötä sekä voimavarojen jakamista ja tietojenvaihtoa vedenalaisen ja offshore-infrastruktuurin suojelemiseksi. Tehostetaan tämän alan yhteistyötä samanmielisten kolmansien maiden ja keskeisten kumppaneiden, kuten Naton, kanssa häiriönsietokykyä koskevan EU:n ja Naton jäsenmäärän vuoropuhelun puitteissa.	Vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM, EDA, EMSA
	4.2.6	Tapauksen mukaan kehitetään tai otetaan käyttöön erikoisaluksia ja muita välineitä (RPAS-järjestelmä ja satelliittikuvat) kriittisen meri-infrastruktuurin partiointiin ja suojeeluun, mukaan lukien monikäyttöiset tutkimusalukset.	Otetaan käyttöön olemassa olevia välineitä vuoden 2023 loppuun mennessä. Kehitetään uusia välineitä/voimavaroja vuoteen 2025 mennessä.	JV, EDA, EUSK

	4.2.7	Tehdään lisätutkimuksia kriittisen meri-infrastruktuurin suojelusta, myös asiaan liittyvien CARD-suositusten tukemiseksi.	Vuoteen 2025 mennessä	JV, EDA
	4.2.8	Vahvistetaan kansallisten viranomaisten toimivaltaa alusten ja satamien turvallisuuden alalla SOLAS-yleissopimuksen, alusten ja satamarakenteiden kansainvälisen turvasäännösten (ISPS-säännöstö) sekä asetuksen 725/2004 ¹¹ ja direktiivin 2005/65/EY ¹² mukaisesti.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	JV, EMSA
	4.2.9	Parannetaan tarvittaessa tiedonjakomekanismeja samanmielisten kumppanimaiden kanssa, jotta voidaan tehostaa tietojenvaihtoa ja kriittisen meri-infrastruktuurin valvontaa.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH
4.3 Parannetaan kyberturvallisuutta	Arvioidaan kyberriskejä ja määritetään sopivia turvatoimia			
	4.3.1	Pannaan täytäntöön asiaankuuluvia merenkulkualaa ja erityisesti satamia koskevia ohjeita NIS 2 -direktiivin yhteydessä.	Vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM
	4.3.2	Kehitetään edelleen merihallintojen/rannikkovartioviranomaisten yhteisiä kybervalvontavalmiuksia. Kehitetään merenkulkualan kykyä vastata kyberuhkiin kannustamalla parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja merenkulkualan toimijoiden välisen ohjeistuksen laatimista sekä turvallisuusalan kyberkysymysten käsittelyä Kansainvälisen merenkulkujärjestön	Vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM, EMSA, ENISA

¹¹ Asetus (EY) N:o 725/2004

¹² Direktiivi 2005/65/EY

		(IMO) tasolla.		
	4.3.3	Kehitetään kyberturvallisuutta koskevaa yhteistyötä merialalla samanmielisten EU:n ulkopuolisten maiden kanssa muun muassa kahden- tai monenvälisellä tasolla, digitaalisen meri-infrastruktuurin suojelun tehostamiseksi.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, ENISA
	4.3.4	Parannetaan merihallintojen häiriönsietokykyä järjestämällä säännöllisesti kyberturvallisuuteen liittyvää kriisinhallintaa käsitteleviä koulutustilaisuuksia ja kehitetään yhteistä lähestymistapaa poikkeamiin reagoimiseen.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM, ENISA, EMSA, Frontex
	4.3.5	Parannetaan kyberturvallisuutta koskevaa tietämystä ja laaditaan lisäksi merenkulun kyberturvallisuutta koskeva kattava kartoitus vastuualueiden määrittämiseksi.	Vuodesta 2024 alkaen	JV, KOM, EMSA, ENISA
4.4 Vahvistetaan EU:n häiriönsietokykyä ja parannetaan reagointia häirintään ja tietojen manipulointiin sekä muihin merelliseen turvallisuuteen liittyviin hybridiuhkiin	Torjutaan ulkomaista ja kotimaista häirintää ja tietojen manipulointia sekä muita merialaan liittyviä hybridiuhkia			
	4.4.1	Toteutetaan meriasioihin liittyvää vastatiedotusta muun muassa antamalla operatiivisille viranomaisille (operaatiokomentajille) valtuudet, joita tarvitaan disinformaation torjumiseksi ja vastatoimien toteuttamiseksi.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH ja EU:n merioperaatiot
	4.4.2	Edistetään EU:n rannikkovartiostojen tehtäviä koskevaa yhteistyötä muun muassa hybridiuhkien torjumiseksi merialalla.	Jatkuvalta pohjalta, vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EMSA, Frontex
4.5 Arvioidaan meri-infrastruktuuriin tehtävien	4.5.1	Arvioidaan EU:n ulkopuolisten toimijoiden meri-infrastruktuuriin tekemiä sijoituksia EU:n yhteistyömekanismin puitteissa	Meneillään	JV, KOM

ulkomaisten suorien sijoitusten mahdollisia turvallisuusvaikutuksia		asetuksen (EU) 2019/452 ¹³ perusteella.		
4.6 Laaditaan kattavia toimia, joilla puututaan räjähtämättömiin taisteluvälineisiin EU:n merialueilla	4.6.1	Laaditaan Itämerellä toteutettujen räjähtämättömiä taisteluvälineitä koskevien pilottitoimien pohjalta kattava suunnitelma EU:n merialueita varten, jotta voidaan kartoittaa sotilaallisista toimista peräisin olevien räjähtämättömien taisteluvälineiden tyyppi, sijainti ja määrä ja pyrkiä minimoimaan niiden ympäristövaikutukset, varmistamaan merireittien turvallisuus ja helpottamaan mereen liittyvän taloudellisen toiminnan kehittämistä. Samanaikaisesti määritetään EU:n nykyisiä ja tarvittavia valmiuksia ja asianmukaisia rahoitusmekanismeja räjähtämättömien taisteluvälineiden käsittelyyn EU:n merialueilla.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM
4.7 Tehostetaan toimia terroritekoihin, laittomiin tekoihin ja merenkulkurikoksiin, merenkulun vapauteen kohdistuviin uhkiin ja hybridiuhkiin varautumiseksi	4.7.1	Toteutetaan riittäviä meriturvallisuustarkastuksia ja varmistetaan, että EU:n alukset, satamat ja satamarakenteet ovat asianmukaisesti turvattuja ja suojattuja sovellettavan kansainvälisen ja EU:n lainsäädännön mukaisesti.	Meneillään vuosittain	JV, KOM, EMSA
	4.7.2	Vahvistetaan valmiuksia ehkäistä, havaita ja torjua merellä tapahtuvaa laitonta toimintaa, merirosvous mukaan luettuna, CMP-konseptin yhteydessä ja samanmielisten ja strategisten kumppaneiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla.	Jatkuvalta pohjalta	JV, EUH
	4.7.3	Saatetaan päätökseen komission riskinarviointi matkustaja-alusten	Meneillään	KOM

¹³ Asetus (EU) 2019/452

		turvallisuuden parantamiseksi ja ratkaisujen löytämiseksi matkustaja-alusten turvallisuuteen kohdistuvien yhteisten riskien ja uhkien torjumiseksi EU:ssa.		
	4.7.4	Toteutetaan tutkimus, jossa kartoitetaan kaikki asiaankuuluvat merenalaiset infrastruktuurit, niihin liittyvät voimavarat ja varajärjestelmät, haavoittuvuudet, palvelujen saatavuuteen kohdistuvat uhat ja riskit, merenalaisten kaapelien häiriöiden vaikutukset jäsenvaltioihin ja koko unioniin sekä riskienhallinta ja korjausvalmiudet, ja esitetään tarvittaessa suosituksia paremman häiriönsietokyvyn / parempien varajärjestelmien varmistamiseksi.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM
4.8 Vahvistetaan valmiuksia osallistua järjestäytyneen ja vakavan kansainvälisen laittoman toiminnan ja siihen liittyvien uhkien torjuntaan EU:n sisäisen turvallisuuden parantamiseksi	4.8.1	Parannetaan ja lisätään jäsenvaltioiden valmiuksia ehkäistä, havaita ja torjua meriteitse tai merellä tapahtuvaa laitonta kauppaa (kuten ympäristörikoksia, ase- ja huumausainekauppaa, maahantulijoiden salakuljetusta ja ihmiskauppaa, LIS-kalastusta jne.) asianomaisten virastojen tuella erityisesti kehittämällä toimia Euroopan monialaisen rikosuhkien torjuntafoorumin (EMPACT) puitteissa.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EFCA, EMSA, Frontex, KOM, Europol
	4.8.2	Tutkitaan mahdollisuutta hyödyntää edelleen meriliikenteen harjoittajien antamia matkustajatietoja, ottaen huomioon voimassa olevat kansainväliset, EU:n ja kansalliset säännöt, jotta voidaan parantaa turvallisuutta EU:n ulkorajoilla ja sen sisällä.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, Frontex, Europol
4.9 Rajoitetaan kolmansien maiden kanssa tapahtuvaan meritietojen jakamiseen liittyviä turvallisuusriskejä	4.9.1	Arvioidaan jaettujen tietojen tyyppiin perustuvia riskejä ja määritetään tarvittavat resurssit ja menettelyt näiden riskien hallintaan.	Vuodesta 2023 alkaen	EUSK, EUH, KOM, JV

Strateginen tavoite 5. Valmiuksien parantaminen

Tavoitteet	Toimet		Aikataulu <i>Soveltuvin osin</i>	Asianomaiset toimijat
5.1 Vahvistetaan valmiuksia meren pinnalla	Vahvistetaan tulevia valmiuksia meren pinnalla ja korjataan strategisten edellytysten puutteita			
	5.1.1	Edistetään CARD-kohdealuetta, joka koskee eurooppalaisia pinta-alusluokan partioveneitä.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EDA
	5.1.2	Kehitetään EU:n jäsenvaltioiden merivoimia varten yhteisiä joukkojen omasuojaa koskevia vaatimuksia välttämättä tarpeettomia päällekkäisyyksiä.	Vuoteen 2025 mennessä	JV, EUH (EUSE), EDA
	5.1.3	Käynnistetään toimia käyttövoima-, energiantuotanto-, varastointi- ja hallintajärjestelmien sekä logistiikan tehostamiseksi ottamalla käyttöön uutta teknologiaa.		
	5.1.4	Tuetaan merivoimien sotilaallista liikkuvuutta hyväksymällä tekninen järjestely, joka koskee rajat ylittävän liikkumisen edellyttämiä lupajärjestelyjä merialalla.		
	5.1.5	Kehitetään yhteisiä vaatimuksia ja eritelmiä tulevia miehittämättömiä järjestelmiä varten ja varmistetaan järjestelmien yhteentoimivuus.		
	5.1.6	Annetaan jäsenvaltioiden pyytämää tukea PRY-hankkeille, myös eurooppalainen partiokorvetti -hankkeelle.		
	5.1.7	Edistetään tosiallisten valmiuksien kehittämistä sekä eurooppalaisen	Vuodesta 2023	JV, KOM

		partiokorvetin ensimmäisen tämän luokan aluksen hankkimista.	alkaen	
	5.1.8	Edistetään keskikokoisen puoli-autonomisen pinta-aluksen, jonka hyötykuorma operaatioissa on modulaarinen, tosiasiallisten valmiuksien kehittämistä.	Vuoteen 2024 mennessä	JV, KOM
	5.1.9	Edistetään tulevien merivoimien kehittämistä, kuten funktionaalista älykästä järjestelmää laivaston tulevien alustojen järjestelmiä varten.	Vuoteen 2025 mennessä	JV, KOM
	5.1.10	Edistetään tosiasiallisten valmiuksien kehittämistä yhteisiin merivalvontavalmiuksiin perustuvaa merivoimien yhteistyötä varten.	Vuoteen 2026 mennessä	JV, KOM
5.2 Vahvistetaan vedenalaisia valmiuksia	Parannetaan EU:n vedenalaisia valmiuksia, myös merimiinojen torjuntatoimia			
	5.2.1	Kehitetään miinojen torjuntatoimia koskeva EU:n toiminta-ajatus merialusten ja miehittämättömien järjestelmien turvallista navigointia ja toimintaa koskevan päätöksentekoprosessin tukemiseksi ja hyödynnetään samalla myös Euroopan puolustusrahaston kehittämis- ja tutkimustoimien tarjoamia mahdollisuuksia.	Vuoteen 2025 mennessä	JV, KOM, EDA
	5.2.2	Jatketaan kohdennettujen PRY-hankkeiden (ATT, DIVEPACK, EUNDDC ja MAS MCM) kehittämistä ja hyödynnetään Euroopan puolustusrahaston ja sen edeltäjään eli Euroopan puolustusteolliseen kehittämisohjelmaan (EDIDP) sisältyvien hankkeiden yhteistä tutkimus- ja kehitystyötä.		
	5.2.3	Parannetaan sukellusveneiden vastaisia valmiuksia, mukaan lukien havaitsemista sekä teknologian että menetelmien osalta.	Vuoteen 2025 mennessä	JV, EDA

	5.2.4	Edistetään sellaisten teknologioiden kehittämistä, jotka liittyvät vedenalaisten miehitettyjen ja miehittämättömien alusten yhteistoimintaan ja parveiluun sekä vedenalaiseen seurantaan, havainnointiin, hankintaan ja viestintään.	Vuodesta 2023 alkaen	KOM, JV
	5.2.5	Edistetään teknologista kehitystä ja ratkaisuja miinojen torjuntaa koskevan kauko-ohjaukseen perustuvan toimintamallin ensimmäistä vaihetta varten.	Vuoteen 2024 mennessä	KOM, JV
	5.2.6	Edistetään valmiuksien kehittämistä kriittisen merenpohjainfrastruktuurin varmistamista varten sekä sellaisten valmiuksien kehittämistä, joilla torjutaan heterogeenisistä miehittämättömistä vedenalaisista aluksista koostuvia vedenalaisia parvia.	Vuodesta 2023 alkaen	KOM, JV
	5.2.7	Edistetään sellaisten tosiallisten valmiuksien kehittämistä, jotka liittyvät raskaaseen monikäyttöiseen miinanraivausdrooniin.	Vuodesta 2023 alkaen	KOM, JV
5.3 Tuetaan EU:n jäsenvaltioiden merivoimia ja rannikkovartiostoja kriittisten teknologioiden ja teollisten valmiuksien kehittämisessä	Kartoitetaan muun muassa EDAn yleisen strategisen tutkimussuunnitelman mukaisesti teknologioita ja tutkimustoimia voimavaratarpeisiin vastaamiseksi			
	5.3.1	Edistetään sellaisten sähköntuotantoa, -varastointia, -hallintaa ja -jakelua koskevien innovatiivisten ratkaisujen tutkimusta, joita tarvitaan uusien järjestelmien edellyttämään suureen energiatarpeeseen vastaamiseksi.	Vuoteen 2025 mennessä	JV, KOM, EDA
	5.3.2	Lisätään miehitettyjen ja miehittämättömien alusten yhteistoiminnan autonomista koordinoitua, mukaan lukien parvitekniikat.		
	5.3.3	Varmistetaan nopeiden, häiriönsietokykyisten ja kestävien vedenalaisten viestintäverkkojen valvonta ja suojele tarvittaessa yhteistyössä teollisuuden ja kolmansien maiden kanssa.		
	5.3.4	Tutkitaan ja integroidaan murroksellisia teknologioita, joita ovat		

		muun muassa tekoäly ja massadata- ja kvanttitekniikat.		
	5.3.5	Tutkitaan ja kehitetään alusten yhteistä digitaalista arkkitehtuuria ja infrastruktuuria.		
	5.3.6	Lisätään alusten automatisointia ottamalla käyttöön häiriönsietokykyisiä automatisoituja alustoja ja järjestelmiä, joissa tarvitaan vähemmän miehistöä ja joihin sisältyy päätöksenteon tukijärjestelmiä.		
	Tunnistetaan EU:n puolustuksen teknologiseen ja teolliseen perustaan (EDTIB) vaikuttavia kriittisiä riippuvuuksia ja puututaan niihin yhteistyössä			
	5.3.7	Lisätään keskeisiä strategisia toimia koskevalla työllä tietoisuutta ja edistetään jäsenvaltioiden, EU:n toimielinten ja puolustusteollisuuden toimijoiden yhteisymmärrystä olemassa olevista vajeista ja puutteista teollisuuden ja teknologian alueilla sekä osaamisvajeista, jotka voisivat heikentää EU:n toimintavapautta.	Meneillään	JV, EDA
	5.3.8	Edistetään jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä kehittämällä Euroopan puolustusrahastosta rahoitettavia hankkeita ja edistetään merivoimien voimavarojen yhteishankintoja muun muassa EU:n puolustusaloitteiden kautta ja niiden tuella.	Meneillään	JV, KOM, EDA
	Yhdenmukaistetaan merivoimien ja rannikkovartioston toimia EU:n vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden kanssa.			
	5.3.9	Arvioidaan mahdollisuuksia avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian hankkeiden rinnakkaiseloon puolustustoiminnan kanssa analysoimalla, voidaanko merialueilla, jotka on varattu tai joita käytetään sotilaalliseen toimintaan, panna täytäntöön avomerellä	Vuoteen 2025 mennessä	JV, KOM, EUH, EDA

		tuotettavaa uusiutuvaa energiaa tai muita kestäviä käyttötarkoituksia koskevia hankkeita.		
	5.3.10	Kehitetään uusiutuvaan energiaan liittyviä teknologioita (uusiutuvat polttoaineet, jälkiasennusmoottorit, sähköistäminen jne.), jotka soveltuvat sotilaskäyttöön merialalla.		

Strateginen tavoite 6. Koulutus

Tavoitteet	Toimet		Aikataulu <i>Soveltuvin osin</i>	Asianomaiset toimijat
6.1 Jaetaan koulutusta ja osaamista eri alojen, jäsenvaltioiden ja kumppanimaiden välillä	6.1.1	Hyödynnetään virastojen (EFCA, EMSA ja Frontex) tekemää työtä valmiuksien ja erikoiskoulutuksen kehittämiseksi kolmikantaisen työjärjestelyn puitteissa, jotta voidaan järjestää monialaista merelliseen turvallisuuteen liittyvää koulutusta, jossa käsitellään muun muassa lainvalvontaa, asevoimia, rajavalvontaa, rannikkovartiostoa, kyberturvallisuutta ja kriittisen meri-infrastruktuurin suojelua.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EFCA, EMSA, Frontex, ECGFF
	6.1.2	Edistetään naisten osallistumista merellistä turvallisuutta koskevaan koulutukseen.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH
	6.1.3	Tuetaan yhteistyötä ja koulutusta, myös ECGFF:n puitteissa, jäsenvaltioiden ja Naton akkreditoimien keskusten, osaamiskeskusten jne. kanssa kunnioittaen täysin keskinäisen avoimuuden ja läpinäkyvyyden, vastavuoroisuuden ja osallistavuuden periaatteita sekä molempien organisaatioiden päätöksenteon itsenäisyyttä.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH, EFCA, EMSA, Frontex

	6.1.4	Tarkastellaan kansainvälisen sotilaallisen merivoimien koulutusjakson kehittämistä nuorten upseerien vaihtoa koskevan eurooppalaisen aloitteen (EMILYO – sotilaallinen Erasmus ¹⁴) puitteissa.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH (ESDC)
	6.1.5	Toteutetaan yhteisiä harjoituksia EU:n ulkopuolisten kumppaneiden kanssa yhteentoimivuuden parantamiseksi.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EUH
6.2 Hyödynnetään virastojen ja foorumien tekemää työtä	6.2.1	Jatketaan tapauskohtaista osallistumista rannikkovartiostoharjoituksiin (COASTEX) jäsenvaltioiden suunnittelun pohjalta, parannetaan ja monipuolistetaan rannikkovartiostoharjoituksia ja toteutetaan säännöllisesti asiaankuuluvia toimia EU:n merialueilla.	Meneillään	JV, EFCA, EMSA, Frontex, ECGFF
	6.2.2	Toteutetaan valmiuksien kehittämistoimia pantaessa täytäntöön monialaisia merioperaatioita valituilla merialueilla eri puolilla EU:ta jäsenvaltioiden pyynnöstä ja EMSAn, EFCan ja Frontexin työn pohjalta.	Meneillään	JV, EFCA, EMSA, Frontex
	6.2.3	Jaetaan kokemuksia, joita on saatu rannikkovartiostojen alakohtaisesta tutkintojen viitekehiksestä, ja annetaan ohjausta, apua ja tukea hyvien käytäntöjen täytäntöönpanossa, myös kyberturvallisuuden alalla.	Jatkuvalta pohjalta	JV, EFCA, EMSA, Frontex
6.3 Vahvistetaan kyberturvallisuuteen ja hybriditurvallisuuteen liittyvää osaamista ja opetussuunnitelmia merialalla	6.3.1	Hyödynnetään Helsingin hybridiosaamiskeskuksen (HCoE) tarjoamaa tietämystä ja koulutusta ja sen merellisen turvallisuuden alalla tekemää työtä, myös keskuksen laatiman merellisiä hybridiuhkia koskevan käsikirjan (Handbook on Maritime Hybrid Threats) ¹⁵ pohjalta.	Meneillään	JV, KOM, EUH, HCoE
	6.3.2	Vahvistetaan kyber-, hybridi- ja avaruusturvallisuuteen liittyvää	Vuodesta 2023	JV, KOM,

¹⁴ <http://www.emilyo.eu/>; EMILYO-ohjelma ei liity Erasmus+ -ohjelmaan.

¹⁵ Helsingin hybridiosaamiskeskuksen käsikirja muodostaa perustan osallistujavaltioille, EU:n ja Naton toimijoille ja poliittisille päättäjille suunnatuille asianmukaisille koulutustapahtumille.

		osaamista tukemalla merialalle tarkoitettuja kyber- ja digitaaliseen osaamiseen keskittyviä kursseja.	alkaen	EMSA
	6.3.3	Parannetaan kyber- ja hybriditurvallisuuteen liittyvää osaamista kohdennetuilla opetussuunnitelmilla, joiden kehittämisestä vastaavat jäsenvaltioiden toimivaltaiset laitokset ja/tai viranomaiset, pitäen mielessä, että jäsenvaltiot ja Euroopan komissio ovat antaneet EMSAn tehtäväksi kehittää merialan kyberturvallisuutta koskeva kurssi vuodeksi 2023.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, KOM, EMSA
6.4 Valmiuksien kehittäminen	6.4.1	Toteutetaan kohdennettuja koulutusohjelmia, myös ECGFF:n puitteissa, jotka ovat avoimia EU:n ulkopuolisille kumppaneille ja asiaankuuluville sidosryhmille, tarvittaessa yksityinen sektori mukaan luettuna, jotta voidaan puuttua nykyisiin ja uusiin merelliseen turvallisuuteen kohdistuviin uhkiin.	Meneillään	JV, KOM, EUH, EMSA, Frontex, EFCA, ECGFF
	6.4.2	Edistetään koulutustoimia kumppanimaissa naisten houkuttelemiseksi asiaankuuluville aloille, myös rannikkovartiostotoimintaan, ja otetaan mukaan asiaankuuluvat EU:n virastot ja sidosryhmät, tarvittaessa yksityinen sektori mukaan luettuna.	Meneillään	JV, KOM, EUH, EMSA, Frontex, ECGFF
	6.4.3	Kehitetään edelleen kansainvälistä sotilaallista merivoimien koulutusohjelmaa, johon sisältyy nuorten upseerien vaihto-ohjelma.	Vuodesta 2023 alkaen	JV, EUH
	6.4.4	Toteutetaan siviili- ja sotilasharjoituksia sellaisten skenaarioiden pohjalta, joissa sovelletaan jaettua lainkäyttövaltaa tai voimavarojen yhteiskäyttöä.	Vuodesta 2023 alkaen	

LYHENNESANASTO

A

ASEAN: Kaakkois-Aasian maiden liitto

ATT: torpedonvastainen torpedo (PRY-hanke)

B

C

CARD: puolustuksen koordinoitu vuotuinen tarkastelu

CIS: kriittinen infrastruktuuri

CISE: yhteinen merialueiden valvonnan tietojenvaihtoympäristö

Copernicus: Euroopan maanseurantaohjelma

CRIMARIO: kriittiset merireitit indopasifisella alueella

D

DTO: valtamerten digitaalinen kaksonen

E

EBCG: eurooppalainen raja- ja merivartiosto

ECGFA: Euroopan rannikkovartiostoakatemia

ECGFF: Euroopan rannikkovartiostofoorumi

EDA: Euroopan puolustusvirasto

EDIRPA: asetus Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskevasta välineestä

EDTIB: Euroopan puolustusalan teollinen ja teknologinen perusta

EFCA: Euroopan kalastuksenvalvontavirasto

EGNOS: Euroopan geostationaarinen navigointilisäjärjestelmä

EMPACT: Euroopan monialainen rikosuhkien torjuntafoorumi
EMSA: Euroopan meriturvallisuusvirasto
ENISA: Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto
EU: Euroopan unioni
EUBAM Libya: Euroopan unionin yhdenmetyt rajavalvonnan avustusoperaatio Libyassa
EUH: Euroopan ulkosuhdehallinto
EUSE: Euroopan unionin sotilasesikunta
EUMSS: Euroopan unionin merellinen turvallisuusstrategia
EUNAVFOR: Euroopan unionin johtamat merivoimat
Europol: Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto
Eurosur: Euroopan rajavalvontajärjestelmä
EUSK: Euroopan unionin satelliittikeskus
F
Frontex: Euroopan raja- ja merivartiovirasto
G
Galileo: Euroopan satelliittinavigointijärjestelmä
H
HCoE: Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus, Helsinki
HELCOM: Helsingin komissio – Itämeren merellisen ympäristön suojelukomissio
I
IMO: Kansainvälinen merenkulkujärjestö
Interpol: Kansainvälinen rikospoliisijärjestö

IORA: Intian valtameren reunajärjestö

ISPS-säännöstö: alusten ja satamarakenteiden kansainvälinen turvasäännöstö

J

JV: jäsenvaltiot

K

KOM: Euroopan komission yksiköt

L

LIS-kalastus: laitton, ilmoittamaton ja sääntelemätön kalastus

M

MAOC (N): huumausaineiden merikuljetusten analysointi- ja torjuntakeskus

Marsur: Merivalvontaa koskeva puolustushanke

MASE: Alueellinen meriturvallisuusohjelma

MAS MCM: (Puoli-) autonomiset merimiinojen torjuntajärjestelmät

MDA: merellinen tilannetietoisuus

MedCGFF: Välimeren rannikkovartiostofoorumi

MSCO: merenkulkualan käyttöhenkilöstölle tarkoitettu kurssi

N

Nato: Pohjois-Atlantin puolustusliitto

NIS 2 -direktiivi: Direktiivi toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkkoturvallisuuden varmistamiseksi ja tietojärjestelmistä kaikkialla unionissa

NWIO: luoteinen Intian valtameri

O

OSPAR: Oslon ja Pariisin komissio

OSRA: yleinen strateginen tutkimussuunnitelma

P

PASSMAR-hanke: Keski-Afrikan merellisen turvallisuusstrategian tukiohjelma

PNT: paikannus, navigointi ja ajanmääritys

PRY: pysyvä rakenteellinen yhteistyö

PSP: satamien ja merenkulun turvallisuutta koskeva ohjelma

R

RFMOT: alueelliset kalastuksenhoitojärjestöt

RPAS: kauko-ohjattu ilma-alusjärjestelmä

R&I (T&I): tutkimus ja innovointi

S

SAR: etsintä- ja pelastustoimet

SHADE: yhteinen tietoisuus ja konfliktien purkaminen (Shared Awareness and Deconfliction)

SOLAS: kansainvälinen yleissopimus ihmishengen turvallisuudesta merellä

SWAIMS-hanke: Länsi-Afrikan yhdennetyn merellisen turvallisuuden tukemiseen tähtäävä ohjelma

U

UCPM: unionin pelastuspalvelumekanismi

UfM: Välimeren unioni

UNCLOS: YK:n merioikeusyleissopimus

UNFSA: Yhdistyneiden kansakuntien kalakantasopimus

UNODC: YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaava järjestö

UXO: räjähtämätön taisteluväline

W

WeCAPS: Länsi- ja Keski-Afrikan satamien turvallisuuden vahvistaminen

Y

YK: Yhdistyneet kansakunnat

YTPP: yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka